

KIP

KYRKPRESSEN

MOBBADES SVÅRT – ÄRREN FINNS KVAR

Sidan 22

Han slutade andas och blev
gråvit i ansiktet [Sidan 8](#)

Brokig inställning till
nattvard i coronatider [Sidan 6](#)

Hon lyssnade till sin längtan
och blev socialarbetare [Sidan 20](#)

Kristna lider av pandemin

»Mänskliga rättigheter respekteras sällan i länder som saknar religionsfrihet.«

WORLD WATCH LIST, den årliga kartläggningen över de länder där kristna lever mest farligt, är inte heller i år någon trevlig läsning.

Listan bygger på den internationella organisationen Open Doors poängsättning av förföljelsen baserat på förtryck inom olika livsområden och våld som kristna utsätts för.

SENASTE VECKA offentliggjordes årets lista. Den omfattar perioden från oktober 2019 till september 2020.

Listan på totalt 50 länder toppas av tolv länder där förföljelsen är extrem. Precis som tidigare år står Nordkorea, Afghanistan, Somalia, Libyen och Pakistan överst på listan. Nordkorea har legat först sedan 2002, men i år har Afghanistan kommit upp på samma poäng. Nya länder med extrem förföljelse är Nigeria och Irak, medan Sudan som avskaffat dödsstraffet för apostasi (att lämna islam) fallit från den extrema nivån till nivån "mycket allvarlig förföljelse".

COVID-19-PANDEMIN har gett förtryckarna ett nytt vapen i sin hand. Kristna i flera länder har nekats ta del av livsmedelsut-

delningen under nedstängningen av landet. Eftersom kyrkorna inte varit i gång har församlingens gåvor minskat. På många håll har det påverkat livssituationen för pastorer, som är beroende av gåvorna för sin försörjning. Det har också minskat kyrkornas egen humanitära hjälp.

Kriminella grupper i Mexiko och Colombia, men också myndigheterna i Kina, använder sig av coronan för att öka sitt inflytande och ta kontroll över kyrkor.

Vi ska heller inte glömma de kristna i Turkiet och Indien, som utsätts för allt hårdare förtryck till en följd av ökad nationalism.

NÅGRA GODA NYHETER finns trots allt. Livet för de sex procent av Sudans invånare som är kristna har förbättrats. En grupp unga muslimer i Mosul i Irak har sedan 2017 frivilligt arbetat med att röja upp förstörda kyrkor och kristnas hem, i förhoppning om att kristna som har flytt ska återvända till staden.

ÅTMINSTONE 340 miljoner kristna runt om i världen upplever idag någon form av förtryck. På två år har antalet ökat med 100 miljoner. Det är inget att ta lättvindigt. Mänskliga rättigheter respekteras sällan i länder som saknar religionsfrihet. För att vända på detta behövs allas vår insats: regeringarnas, de unga muslimernas i Mosul, din och min.

Johan Sandberg är redaktör på Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Ansvarig redaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorggatan 2 B vån. 8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Ulrika Hansson
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

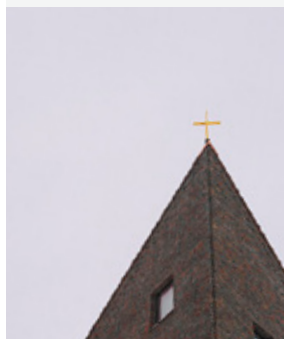
DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi - tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

Ny kyrka invigs

På söndag invigs Dickursby kyrka dit bland annat Vanda svenska församling flyttar. **Sid 4**

Fick nådatid

Helena Domars trodde hon blivit änka när Olles hjärta slutade slå. Men han repade sig. **Sid 8**

Alinas klassresa

Hon var föraktad kläpp (utomäktenskapligt barn) och blev respekterad bondmora. Ola Österbacka skrev en bok om sin farmor. **Sid 18**

Vågade hoppet

I över femton år jobbade Tove Snellman i försäkringsbranschen. Sedan sadlade hon om och blev socialarbetare – och hon stortrivs. **Sid 20**

Avdelningar: Nyheter **Sid 4** / Feature **Sid 8** / Inkast **Sid 11** / Den här söndagen **Sid 12** / På gång i din församling **Sid 13** / På gång i stiftet **Sid 17** / Kultur **Sid 18** / Feature **Sid 20** / Opinion **Sid 27**

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Har släckt bränder och hållit adventsljuset brinnande”

Vem är du? Kronobys nye kyrkoherde Niklas Wallis ser spännande tider framför sig då församlingen söker nya former.

TEXT: JOHAN SANDBERG
FOTO: NICKLAS STORBJÖRK/ARKIV

Han kom som församlingspastor till Kronoby för snart fem år sedan. I november blev **Niklas Wallis** kyrkoherde. Men han är ännu inte installerad.

När blir du installerad?

– Det vet jag inte. Det heter att installanden ska bekänna sin tro tillsammans med församlingen, och det är lite svårt att göra just nu. I diskussioner med biskopen har vi kommit till att vi tar upp frågan när läget tillåter det.

Vad har du för vision för Kronoby församling?

– Med den start jag fått har jag inte hunnit visionera. I princip hoppade jag rakt in i julförberedelserna under coronatider. Det har närmast handlat om att släcka bränder sam-

tidigt som vi försökt hålla adventsljuset brinnande. Det strategiskt visionära är nog på en väldigt rudimentär nivå för tillfället.

Wallis har ändå en ledande tanke att bygga församlingen på en gemenskap av nåd.

– Vi har fortfarande ett relativt högt besökarantal i gudstjänsterna. Men samtidigt tänker jag på alla dem som inte går i kyrkan. Varför? Kan de ha en dålig erfarenhet av kontakterna till församlingen? Att då ha nåden som ledord kan vara ett sätt att verka som församling och enas kring en gemensam längtan efter Gud och det goda. Då kan man lättare stå ut med att alla inte är överens hela tiden.

Det gångna året har varit det första för den sammanslagna Kronoby församling. Dessutom har man påverkats av samarbetsförhandlingar och corona.

Vad är resultatet av samarbetsförhandlingarna?

– Tidigare hade vi fyra präster, tre kantor, tre vaktmästare och tre diakoner. Nu ska vi klara oss med tre präster, två kantor och två diakoner. För tillfället är vi bara två präster.

Arbetet med att få församlingen att fungera på tre orter med mindre personal är ännu på hälft.

GÖR:

Ny kyrkoherde i Kronoby församling.

FAMILJ:

Frun Johanna och två döttrar Vera (2 år) och Agnes (5 månader).

BOR:

I Karleby, en praktisk lösning för därifrån är det lätt att ta sig till Kronoby, Neder- vetil och Terjärv. Har delvis vuxit upp i Kronoby.

– De gamla strukturerna med tre församlingar lever kraftigt kvar. Att få församlingen närvarande i det lokala och ge medlemmarna det de behöver är ett väldigt konkret projekt som vi knappast kommer att lösa under 2021. Men jag hoppas vi hittar ett sätt som fungerar.

Hur ska ni klara utmaningarna med ekonomin och utflyttningen?

– Vi skuldsätter oss med nybygget i Neder- vetil som blir klart i vår. Men det skulle inte fungera utan församlingshem där. Vi försökte ju utnyttja kyrkan mera till verksamhet som normalt försiggår i församlingshemmet, men det gick museiverket inte med på.

När det gäller medlemsantalet som minskar är inte medlemsflykten det stora problemet i Kronoby.

– Vi har en tiofaldig utflyttning jämfört med utskrivningarna. På sikt blir det ett problem för både kommun och församling.

Borde församlingen börja marknadsföra kommunen?

– Det tycker jag inte, men det är en intressant tankelek. Om vi i församlingen lever i nåd och kärlek mot varandra borde det ju vara ett vägande skäl när folk väljer var de ska bo.

De anställda i Vanda svenska församling har flyttat fem gånger de senaste sex åren. Nu flyttar de hem till den helt nya Dickursby kyrka, som invigs på söndag.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Det hamras och målas, bärs lådor och fin-slipas i Dickursby kyrka i början av januari. Invigningen den 24 januari närmar sig. En påtaglig doft av nytt trä från panelerna på väggarna möter besökarna.

– Idén för den här kyrkan är att alla är välkomna, utan hänsyn till person, religion, hudfärg eller politisk övertygelse, säger **Martin Fagerudd** som är kyrkoherde i Vanda svenska församling.

Vanda svenska församling, den finska församlingen i Dickursby och samfällighetens anställda flyttar in i den nya kyrkan som ska rymma sammanlagt 160 anställda.

– Inga har egna rum, inte ens de högsta cheferna. Jag har lätt att anpassa mig och tycker det ska bli roligt att sitta bland personalen och på det viset få närmare kontakt, säger Fagerudd.

I de öppna kontorslandskapen finns små tysta rum för enskilda samtal.

»Idén för den här kyrkan är att alla är välkomna.«

– Vanda svenska församling har flyttat fem gånger de senaste sex åren. Vi var de sista som flyttade ut ur den gamla kyrkan som revs.

Kyrkan som revs stod på samma plats som den nya gör i dag.

– Dickursby har alltid varit en knutpunkt för tåg- och flygresenärer. Människor från hela världen möts här.

Tveksamhet till det nya

Jona Granlund som jobbar som ungdomsarbetsledare i Vanda svenska församling är lite tveksam till de nya arbetslokalerna av flera orsaker. Han betonar att det är hans personliga synpunkter på saken.

– Undersökningar i Sverige har visat att arbetseffektiviteten sjunker drastiskt i öppna kontorslandskap av det här slaget. Där

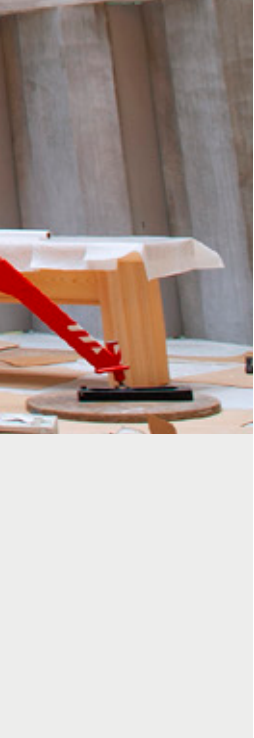
NYTT ÅR, NY KYRKA!

Kyrkoherde Martin Fagerudd ser fram emot slutet på flyttrumban.

Kyrkklockorna sträcker sig över två och en halv oktav och kommer från samma leverantör som försett Notre Dame med kyrkklockor.

Längst till vänster: Kyrksalen är på sin högsta punkt 20 meter från golv till tak. Korset högst upp på kyrkbyggnaden är förgyllt. De olika rummen har döpts med ord som kärlek och nåd eller med namn på bibliska personer.

har man i stället börjat återgå till små men egna rum.

– Plötsliga ljud, som ju är omöjligt att undvika, kan temporärt sänka effektiviteten med upp till 66 procent och sedan tar det upp till 25 minuter för koncentrationen att återställas. Dessutom visar både dansk och svensk forskning att sjukfrånvaron ökar med i medeltal 50 procent. För vår del är det också tyngre att vara i en främmande språkmiljö hela dagen, utan direkt möjlighet att tala vårt eget språk.

»Den svenska gemenskapen kommer inte att bli vad den varit.«

– Den svenska gemenskapen kommer inte att bli vad den varit i och med att man kanske bara vet att någon svenskspråkig jobbar i huset samma dag som man själv, men man vet inte var. De spontana mötena försvinner.

Han funderar också över det praktiska.

– Det finns väldigt lite förvaringsutrymme för allt sådant som hänger ihop med olika klubbar och grupper. Jag frågar mig om vi får plats för allting, både saker och personal.

Som gjord för konserter

Kyrksalen, som mäter 20 meter från golv till tak på sin högsta punkt, kan användas mångsidigt och förstoras tack vare skjutdörrar och angränsande rum. Som mest rymmer salen över 400 personer.

– Salen är som gjord för livekonserter. Jag drömmer om att kunna ordna juljazz här nästa år, säger Fagerudd.

En ny kyrka är en fast punkt.

– Det innebär att vi har en stödjepunkt för verksamheten. Helsing kyrka kvarstår som kyrkligt centrum för vår församling. Tanken är att vi ska ordna svensk mässa varannan vecka här i Dickursby kyrka.

Nattvard blev en knepig fråga

Vissa församlingar välkomnar sina medlemmar till nattvardsbordet trots coronarestriktionerna – med specialarrangemang. Men många firar inte nattvard alls.

TEXT: KP-REDAKTIONEN

När coronarestriktionerna skärptes i december var det många nattvardsbord som inte längre stod dukade. Åbo svenska församling valde en annan linje. Där tog församlingspräst **Emma Audas** initiativ till att ordna tjugofem minuter långa mässor för maximalt åtta församlingsmedlemmar åt gången, med alla nödvändiga säkerhetsåtgärder.

– Man får förhandsanmäla sig eller bara dyka upp. Om det blir för många ordnar vi fler mässor. Jag är beredd att fira mässor från morgon till kväll om det behövs.

– Min uppgift som präst är att förvalta sakramenten, se till att min församling får Kristi kropp och blod. Om jag stänger nattvardsbordet ska jag faktiskt veta att inga andra möjligheter finns, säger Audas.

Hon tycker det är konstigt att det inte pratas mer om nattvarden.

– Det kan lätt bli en yrkesskada, att vi glömer vad nattvarden betyder för människor. Jag tycker inte vi ska låta ängsligheten styra oss, utan vi måste låta människor ta risken i en liten grupp och med alla säkerhetsåtgärder.

Det var inget lättvindigt beslut.

– Vi funderade mycket i arbetslaget: Vad är ansvarsfullt? De som kommer har gett uttryck för att de är väldigt tacksamma.

Också i Jomala firar man nattvard varje söndag så långt restriktionerna tillåter.

– Det är värdefullt att man i församlingen upprätthåller ett regelbundet nattvardsfirande, även i dessa tider. Vi firar inte bara för vår egen del utan också som ett tecken på att Kris-

Emma Audas.

Tomi Tornberg.

Per Stenberg.
FOTON: KP-ARKIV

tus delar vår materia och våra förutsättningar, säger kyrkoherde **Stefan Äng**.

I Johannes församling firar man nattvard i samband med söndagarnas högmässor, men bara med de personer som närvarar i den strömmade högmässan – präster, kantor och textläsare.

– Vi stöder oss bland annat på de direktiv som biskopen gav inför skärtorsdagen om en så kallad andlig nattvard, där den som deltar på distans också får del av den, säger kyrkoherde **Johan Westerlund**.

Nytt försök i Pedersöre

I Pedersöre församling har man hittills firat mässa med de besökare – en handfull – som råkar befinna sig i kyrkan under mässan som strömmas. Söndagen den 24 januari hålls en kvällsmässa i Pedersöre kyrka där man försöker sig på ett nytt koncept med en mässliturgi med högst tio närvarande. När de fått ta emot nattvarden skickas besökarna hem och en ny grupp på högst tio får komma in, sätta sig i bänken, be en enskild biktbon, komma fram till altaret och få avlösning, nattvard, välsignelsen och i sin tur gå hem. Det här pågår mellan kl 18 och 20 och mässan avslutas med avslutningsliturgin.

– Utmaningen är dels hur vi praktiskt ska få det att löpa, dels hur vi ska begränsa folkmängden i kyrkan. Det kunde vara en kyrkvårdsuppgift att vid behov reglera besökarantalet. Men jag tror inte det kommer så stora skaror, säger **Hans Häggblom**, kaplan i församlingen.

I Petrus församling i Helsingfors är det ock-

så möjligt för församlingsborna att delta i nattvarden i samband med församlingens högmässa – men högst sex personer åt gången.

– Ifall det visar sig att det finns ett väldigt stort intresse kan vi tänka oss att ordna flera enkla nattvardstillfällen efter högmässan, säger kyrkoherde **Daniel Björk**.

I Närpes församling har man under den senaste tiden inte firat nattvard utan enbart sänt gudstjänster via lokal-tv, men i slutet av januari bjuder församlingen in till en kort nattvardsmässa för högst tio deltagare med förhandsanmälan.

Enskild nattvard erbjuds

I en majoritet av församlingarna har man valt att inte alls öppna gudstjänsterna och därmed inte fira nattvard.

– Nattvarden är en gemenskapsmåltid. Eftersom antalet närvarande i gudstjänsterna är begränsat till högst tio medverkande skulle nattvardsbordet inte vara öppet för var och en som önskar delta, motiverar Grankulla svenska församlings kyrkoherde **Ulrik Sandell**.

– Vi väntar med glädje på att vi får öppna nattvardsbordet genast då det blir möjligt, och sedan dela den glädjen tillsammans.

– Genast då situationen det tillåter – till exempel då 20 personer får samlas till gudstjänst – så firar vi nog högmässor "som vanligt", förstås med avstånd och handhygien och så vidare, säger **Tomi Tornberg** som är kyrkoherde i Malax, Petalax och Bergö församlingar.

KP-ARKIVFOTO: ANDREAS LUNDGREN

Vissa kristna tar nu avstånd från Trump

Vi lever mitt i en berättelse om USA som kan sluta på många olika sätt. Vissa inflytelserika kristna börjar ta avstånd från Trump, men många står fortfarande bakom honom.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

När upprorsmakarna stormade kongressen i Washington var det många som bar på kors och på plakater med texter som "Jesus saves". Men det skulle vara fel att tro att det betyder att kristna i USA ger sitt stöd åt det som skedde.

– De kristna elementen har kapats av den här höger rörelsen. Det finns många kristna kyrkor i USA som aldrig hört till Trumps beundrare, säger **Andreas Elfving**, politisk sekreterare och internationell sekreterare vid Svenska folkpartiet. Han intresserar sig särskilt för amerikansk politik och har många politiska kontakter i USA även via sitt engagemang i Metodistkyrkan.

Kristendomen i USA är större än bara de evangelikala konservativa. Den svarta kyrkan har aldrig visat något större stöd för Trump, och hans retorik har inte heller lockat till sig större skaror bland de latinamerikanska katolikerna.

– Men i ärlighetens namn måste man säga att Trump haft ett starkt stöd från den evangelikala rörelsen och har det fortfarande.

Efter det som skedde i Washington har ändå vissa börjat ta avstånd: exempelvis den inflytelserika evangelisten Franklin Graham (son till Billy Graham).

– Jag ser bland mina egna kontakter att det som hände lett till en existentiell kris bland vissa kristna och tvingat dem att se sig i spegeln. Men samtidigt kan man inte påstå att det

evangelikala stödet för Trump har försvunnit.

Ett splittrat parti

Det svåra, säger Elfving, är att veta hur det kommer att gå då man befinner sig mitt inne i ett skeende, som vi gör just nu. Visst har vissa inflytelserika republikaner nu höjt sina röster och talat mot Trump, men de är fortfarande rätt få.

– Nästan alla republikaner i representanthuset är fortfarande lojala med Trump. Samtidigt ser man vissa sprickor – vi lever i väldigt spännande tider.

»Det som hänt har lett till en existentiell kris bland vissa kristna.«

Andreas Elfving tror att de flesta republikanska senatorer ogillar Trump starkt, men är livrädda för att utmanas från höger om de ställer sig emot honom.

– Det lättaste för dem skulle vara om Trump blev fälld i riksprocessen och inte skulle kunna ställa upp i val på nytt.

Republikanska partiet är väldigt splittrat. På lokalnivå har partiet till en del tagits över av Trump-anhängare.

– Det kommer att bli en smärtsam process. Det är svårt för partiet att ta sig ur Trumpismen, samtidigt märker de att om de fortsätter på Trumps väg minskar deras inflytande.

Finns det tecken på självrannsakan hos republikanerna?

– Ja, hos vissa. Många har sagt att de är medskyldiga, att de måste bära en del av ansvaret. Men det kan också svänga åt andra hållet.

Andreas Elfving ser bland sina egna kontakter att det som hände i Washington lett till en existentiell kris hos vissa kristna. KP-ARKIVFOTO: SOFIA TORVALDS

»Jag är beredd att fira mässor från morgon till kväll.«

Många församlingar erbjuder möjlighet till enskild nattvard. Hur mycket församlingarna marknadsför möjligheten till enskild nattvard varierar. Till exempel uppmannar Grankulla svenska församling på sin hemsida den som önskar enskild nattvard att ta kontakt med församlingens präster. På andra håll har man valt att öppna kyrkorna under vissa tider.

– En präst finns då på plats och besökarna ges möjlighet till stillhet, bön, samtal och enskild nattvard, meddelar Karleby svenska församlings kyrkoherde **Per Stenberg**.

Några firar för alla

PATRIK HAGMAN, universitetslärare i praktisk teologi, tycker att grundpoängen med en så kallad "andlig nattvard" är sund.

– Nattvarden är ju församlingens gemensamma måltid, och hela församlingen är aldrig samlad till nattvard. Det handlar alltid om att en del av församlingen tar emot nattvarden på hela församlingens vägnar.

Han är mer bekymrad över att församlingar oreflekterat gått över till att bara fira strömmade predikogudstjänster och inte alls fira nattvard i församlingen.

– Det får mig att undra om kyrkan verkligen tror på det bekännelseskriteriet säger, att kyrkan är där "ordet rent förkunnas och sakramenten rätt förvaltas".

Han var vältränad inför Vasaloppet när hjärtat plötsligt slutade slå en natt. Olle Domars var död i tjugo minuter, men idag lever han och mår bra.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Olle Domars resa från död till liv handlar lika mycket om hustrun Helena. För Olle minns inget, och när han än en gång hör Helena berätta om de dramatiska dygnen får han höra nya detaljer som han inte kände till.

Lördagen den 13 januari 2018 var allt som vanligt hemma hos Olle och Helena Domars i Jakobstad. Det enda avvikande var att barnbarnen, fem och sju år gamla, som var på besök över natten, skulle dela rum denna gång.

– Vanligtvis sov Olle med ett av barnen i ett rum och jag med det andra i ett annat. Av någon märklig anledning sade jag att barnbarnen skulle sova tillsammans i ett gästrummet och Olle i vårt eget sovrum, säger Helena.

Klockan halv tre natten till söndagen vaknade Helena av att Olle snarkade.

– Jag gjorde som jag brukade, jag gav honom en knuff på axeln. Då brukar han sluta.

Men den här gången slutade han inte fast Helena knuffade till honom flera gånger. Hon märkte också att hans snarkljud lät konstigare och kraftigare än vanligt. Kroppen kändes som en trasdocka.

– Jag tände lampan och svängde honom på rygg. Då blev han riktigt tyst, han slutade andas och blev gråvit i ansiktet.

Hon förstod att han dött och hon ringde snabbt 112.

– Nödcentralen gav mig instruktioner hur jag skulle göra, ge hjärtmassage och försöka lyfta honom ur sängen. Jag gjorde några försök till hjärtmassage, men jag orkade inte lyfta honom. Jag sprang mest omkring i huset, jag öppnade ytterdörren på vid gavel så att ambulansen skulle hitta fram.

Fick igång hjärtat på femte försöket

Ambulansen var på plats tretton minuter efter alarmet.

– Akutvårdarna bad mig lämna sovrummet eftersom det kan se obehagligt ut när de använder hjärtdefibrillatorn. Jag satte mig på soffan och grät. Jag tänkte att nu är jag änka. Hur ska jag nu klara mig?

INUTER

Helena och Olle Domars fick ännu tid tillsammans. Det ser de som en stor gåva.

Efter kanske en halvtimme kom en akutmårdarna ut ur rummet och berättade att de fått igång hjärtat på femte försöket med hjälp av defibrillatorn.

– Akutmårdaren sade att läget verkade stabilt men att man vet inget om utgången eftersom hjärtat stått drygt 20 minuter. Det är en ganska lång tid, säger Helena

Ambulansen förde Olle nedsövd till sjukhuset i Karleby.

– Då kände jag mig ganska ensam. Jag kunde inte följa efter och lämna barnbarnen mitt i natten. Under natten ringde jag sjukhuset och fick höra att allt verkar lugnt och att Olles hjärta slår. Han låg nedsövd, kopplad till respirator, men man kunde inte säga hur det hela skulle utvecklas.

Det femåriga barnbarnet hade vaknat av nattens ståhej.

– När allt lugnat sig och ambulansen åkt med Olle kom hon ut ur rummet och frågade vad som hänt. Hon var ledsen. Ännu länge efteråt ville hon inte besöka mormor och morfar för hon trodde man kan dö där. Hon var också rädd att gå in i vårt sovrum.

På morgonen ringde Helena deras barn och berättade vad som hänt. Hon ringde också Olles syster som kom och hämtade henne och barnbarnen.

– Vi förde barnbarnen hem till sig och åkte därefter till sjukhuset. Vi satt i intensivsken och såg mycket sjukhuspersonal, men ingen kunde ge något besked så länge Olle var nedsövd.

Olle minns inget av detta.

– Jag kördes till sjukhuset i Karleby där jag var i tio dagar. Jag minns inget av sjukhusviselsen, säger han.

Fick en propp i hjärnan

På sjukhuset fick Helena information om olika åtgärder som gjorts och prover som tagits.

– Ett blodprov visade att hjärnan tagit skada och CT-röntgen visade en propp i hjärnan, men det behövde inte betyda något för utgången. Då hjärtat stått stilla så länge koagulerar blodet och leder ofta till en propp i hjärnan.

Hon minns speciellt två läkare.

– En av dem sa att vi ger honom precis lika god vård som åt alla andra, men du ska veta att man kan inte ha några stora förhoppningar på en vars hjärta stått i 20 minuter. Den andra läkaren sa att hon har läst att en människa som är nedsövd kan känna igen en bekant röst som man vill återvända till. Om det känns bättre för mig att göra något så kan jag prata med eller sjunga för honom. Båda läkarna hade rätt, men man kan uttrycka sig så olika. Jag började prata med Olle.

Krampade under väckningsförsök

De första försöken att väcka Olle ur narkosen slutade med att han fick kramp. På tisdagen lyckades de väcka honom.

– Då såg jag på hans blick att han inte var totalt borta, något alla varit rädda för. Jag minns läkarens förvånade blick och att han sade ”bra, mycket bra!” när Olle rörde på de kroppsdelar läkaren bad honom göra.

– De första dagarna var han väldigt räddig. Han berättade de mest konstiga historier. Han berättade att han fått ett nytt hjärta och frågade om jag minns när vi var till stan och köpte det. Vi hade ju det i klädska-pet tills vi skulle sätta in det.

När Olle kom hem oroade sig Helena för att samma sak skulle hända igen.

– Den första tiden var hemsk när ansvaret låg på mig. Han fick inte vara riktigt tyst när han sov, då trodde jag att han slutat andas. Men han inte fick snarka heller. Jag var fruktansvärt trött tiden efteråt.

Är du fullt återställd nu?

– Jag tycker att jag återvänt någorlunda men det mesta går långsammare nu, säger Olle.

– Tidigare hade du alltid något projekt på gång och idéer vad du skulle göra, bygga och engagera dig i. Det är borta lite grann. Nu undrar du om det är värt att engagera sig eller att börja bygga något. Den första tiden efter att du

Forts. på följande sida. ►

Att Olle blev återställd på så kort tid ser Helena som ett under.

kommit hem var du jättetrött och sov mycket, och det är ju alldeles naturligt, säger Helena.

Den första månaden Olle var hemma och Helena på arbetet ringde hon hem dagligen, på matpausen och innan hon avslutade arbetsdagen, för att kolla att han levde.

– Jag sa att du måste ha telefonen med dig hela tiden för svarar du inte tror jag att du dött. Du vilade alltid på dagarna och du hörde också ganska dåligt. En gång när jag ringde innan jag skulle sluta sov du och hade telefonen på laddning i köket. Du vaknade inte av ringsignalerna. Jag cyklade hem med bultande hjärta men vågade inte gå in. Jag gick runt huset och tittade in genom fönstren och såg att du låg på sängen. Jag tyckte inte du såg död ut. Jag öppnade ytterdörren och ropade på dig. Först när jag kom in köket och ropade jättehögt så vaknade du.

Trots att hjärtat stod stilla i tjugo minuter har Olle inte märkt av att hjärnan tagit skada.

Olle har alltid betalat räkningarna på datorn.

– Efter att jag kom hem från sjukhuset satt jag en god stund och försökte komma ihåg alla lösenord som jag kunnat utantill. Det lyckades till slut.

Olle tycker också han blivit lite sämre på att känna igen människor.

– När folk hälsar på mig hälsar jag alltid tillbaka, men det händer att jag funderar på vem det var jag hälsade på.

Känns bra med bönevänner

Medan Olle var sjuk var det många som bad för honom.

– Två av våra vänner kom också till sjukhuset och smorde honom med olja medan han låg nedsövd. Jag tror att all förbön bar oss och att Gud ville att Olle ännu skulle få leva. Många morgnar då jag vaknat har jag tackat Gud för att jag får ha Olle kvar, säger Helena.

– Min tid var ännu inte ute. Det är en stor gåva att vi ännu får vara tillsammans. Det känns också bra att vi har bönevänner, säger Olle.

Neurologen på sjukhuset berättade för Helena att proppen i hjärnan var på det motoriska området.

– Man kunde ha väntat sig vad som helst. Du sa att de gav lite olika prognoser, säger Olle.

– Jo, flera gånger om dagen kom de och sade vad testat och vad testerna visat. Men det var motstridiga uppgifter hela tiden och ingen kunde veta något. Men nog ser vi det som ett under att du blev så otroligt bra återställd så snabbt. Så fort du kom hem försvann också all din förvirring och du blev dig själv igen!

Tränade för Vasaloppet

I januari, när det hände, var Olle fysiskt i god form.

– Jag hade tränat för Vasaloppet. Som pensionär hade jag tid att träna och jag tyckte om

» Jag tror att all förbön bar oss.«

att skida. Jag hade skidat över tvåtusen kilometer på snö och rullskidor året innan.

Även om det inte blir några fler långlopp för Olle så har han fortsatt att skida.

– Jag gläds över att fortfarande kunna vara ute och motionera, men nu motionerar jag i maktigare takt än förut.

Har ni upplevt att Gud varit med under den här tiden?

– Jag ser det som ett under att du blivit så återställd efter att hjärtat stått i tjugo minuter. Många gånger har jag förundrats över att jag insisterade på att vi skulle sova tillsammans natten barnbarnen var här. Hade vi gjort som vi brukar hade jag hittat Olle död på morgonen. Och att jag hade telefonen – laddad – på nattduksbordet. Det var mycket ovanligt. Det var som om allt varit förberett utan att jag visste om det.

De känner stor tacksamhet till akutmårdarna i ambulansen och den övriga sjukvårdspersonalen.

Förträngningen i vänster kranskärl åtgärdades i två omgångar, den 19 januari och 20 april. Den 18 maj genomfördes ett belastningstest av hjärtat som utföll väl.

– Det kunde ha varit slut med mig natten till den 14 januari eller också kunde jag ha blivit liggande som ett paket. Nu fick jag nådatid! Tack Gud för livet, säger Olle.

Violinen i tunnelbanan

DET ÄR VARDAGKVÄLL i januari. Jag sitter hemma i köket. Julen är utsopad och jag saknar julbelysningen. I snart ett år har vi levt i med pandemirestriktioner. I just min lilla del av världen har vi bara haft en handfull covid-19-patienter som krävt sjukhusvård. I jämförelse är vi oerhört förskonade, men samhällsekonomin är i gungning, den fysiska distanseringen och ovissheten har gjort många frustrerade.

Jag är inte ensam om att vara innerligt trött på munskydd, på videomöten, på streamade gudstjänster, på inställda kurser och resor. Jag slösurfar på telefonen och ramlar in på en konsert: Live with Carnegie Hall. Violinvirtuosen Joshua Bell spelar på distans tillsammans med en ensemble av sjukvårdspersonal. Krisen kan visserligen ta fram människors

sämre sidor, men den har också visat på en oerhörd uppfinningsrikedom, empati och kämparanda. Plötsligt märker jag hur varma tårar blöter mitt ansikte, en oförlöst gråt väljer fram. Jag längtar så det värker i kroppen efter kramar, efter trängsel, efter att få fira mäsas med min församling, efter konserter och scenkonst.

Det är inte över än. Vi är alla trötta, frustrerade, utleda, men det är nu den riktigt stora utmaningen kommer, att orka och hålla modet uppe ännu några månader, kanske ett halvår, i värsta fall längre, tills majoriteten av befolkningen är vaccinerad. Vi måste hjälpas åt för att klara detta. Vi måste fortsätta ringa, sjunga, be, chatta och promenera tillsammans.

MUSIKKLIPPET MED Joshua Bell får mig att minnas en berättelse ur ett konfir-

»Av tusen personer stannade sju till för att lyssna.«

mandmaterial. För några år sedan gjorde tidningen The Washington Post ett experiment. Stjärnmusikern Joshua Bell ställde sig med sin Stradivarius på en tunnelbanestation och spelade. Skulle ryktet sprida sig? Skulle det bli kaos och folkmassor i tunnelbanan?! På en knapp timme passerade drygt tusen personer, kvinnor och män, unga och gamla, människor av olika etnicitet och socioekonomi. Av tusen personer stannade sju till för att lyssna, alla var barn, alla blev de påskyndade av sina föräldrar. Vem känner igen en världskänd musiker som står och spelar på en tunnelbanestation?

Jesus, universums största stjärna, föds i utkanten. Några herdar och några stjärntydare kommer på besök, i övrigt tystnad. Nästan ingen förstod miraklet som sker. Joshua Bell återvände från tunnelbanan till världsscenerna. Jesus stannade kvar, bland vanliga människor, bland oss.

Vi behöver violinen i tunnelbanan mer än någonsin.

Katarina Gäddnäs är sjukhuspräst i Mariehamn.

JAG HAMNADE I ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Ett vinterlandskap

Det snöar och snöar i Helsingfors och det känns som om något faller på plats, som om något i tillvaron är just precis som det ska vara. Kanske kommer fler efterlängtnade saker att falla på plats detta år som börjar med all den snö som inte föll i fjol?

Erika Rönngård

MALENA BJÖRKGREN

Kvinnan som passade upp

EN KVINNA utan namn och repliker. Hon passar upp svärsonen och hans vänner strax hon återfått krafterna. Hon står antagligen redan i köket och ordnar med maten.

Vi som idag, 2000 år senare, läser berättelsen om hur Jesus helar Simon Petrus svärmor får problem. Vi ser patriarkala strukturer och anonymitet. Det är lätt att haka upp sig och känna sorg över att vi fortfarande "känner igen oss": känner igen en ojämnhet av hushållsarbete och viktiga uppgifter som görs i det tysta utan att personen får ett ordentligt erkännande.

Eftersom berättelsen om Simons svärmor är så pass kort ger den utrymme för vår fantasi och våra frågor. Kanske hjälpte någon henne i köket, kanske inte. Vi får fundera på tacksamhetens uttryck, på hur traditionella mönster och ett ifrågasättande av dem kan ske parallellt. Vi får uppmärksamma att vi som läsare kanske stannar upp vid vissa detaljer i en berättelse, och kan missa andra poänger.

»Det är lätt att haka upp sig och känna sorg över att vi fortfarande "känner igen oss".«

DENNA SVÄRMOR NÄMNS i tre evangelier. Berättelsen hör till de allra första helandeberättelserna och det är den första kvinnan som vi får veta att Jesus helat. Jesus tar hennes hand, en vanlig kvinnas hand och reser henne upp. Helandet måste ha varit omvälvande, för kön med sjuka som behövde Jesus hjälp ringlade sig snart utanför huset. I berättelsen finns alltså också sådant som talar ett annat språk än patriarkala strukturer.

Söndagens tema är "Jesus väcker tro". Det står inget i texten om svärmoderns tro. Kanske är det självklart. Febern lämnade ju henne. För de flesta av oss sker dock inget konkret helande från en sjukdom, trots tro och bön. Men vi kanske blir hjälpta på andra sätt – då vi finner att tron bär, att Gud går med, att det finns stunder av tacksamhet och glädje.

Malena Björkgren är kaplan i Åbo svenska församling. **Idag är jag glad över en tvättmaskin som åter fungerar. Mitt tips:** Låt samma bibeltext följa dig hela veckan, skriv ner tankar, frågor och känslor eller måla texten.

SÖNDAG 24.1.2021, Tredje söndagen efter trettondagen

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

kallas Tron söndag. Jesus verkar bland människorna: han undervisar och botar sjuka – gör under. Många ser det och kommer till tro på honom som hjälpare och frälsare. Temat för söndagen är **Jesus väcker tro**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
5 Mos. 32:36–39

ANDRA LÄSNINGEN
2 Kor. 1:3–7

EVANGELIUM
Mark. 1:29–39

"Han gick fram till henne, tog hennes hand och reste henne upp. Och febern lämnade henne, och hon passade upp dem."

Läs mera i
Mark. 1:29–39.

Psalmförslag

278, 913, 915, 314.
Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Gud, tack för att du bär mig. Tack för att min tro inte är beroende av om du orkar bära mig eller ej.

Bönen är skriven av Malena Björkgren.

SÖNDAG 31.1.2021, Tredje söndagen före fastetiden

Nästa söndag

har det latinska namnet Septuagesima (den sjuttionde). Nedräkningen till påsken har börjat, det är sjuttio dagar kvar. Det var vid den här tidpunkten som prästerskapet brukade börja sin fasta. Temat är **Den oförtjänta nåden**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
1 Sam. 16:1–13

ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 9:11–23

EVANGELIUM
Luk. 17:7–10

"När ni har gjort allt som åligger er skall ni säga: Vi är odugliga tjänare, vi har bara gjort vad vi är skyldiga att göra."

Läs mera i
Luk. 17:7–10.

Psalmförslag

905, 453, 906, 223.
Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Att stilla sig och blicka inåt

Andlig fördjupning handlar inte om att prestera, utan om att skapa utrymme för Gud att verka.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Församlingspastor **Emma Audas** i Åbo svenska församling håller kurs i ämnet andlig fördjupning och har också många goda råd att ge till dem som vill fördjupa sig hemma.

– En gammal kristen paradox är att allt är upp till oss och upp till Gud samtidigt. Det som är utmanande för oss människor när det gäller andlig fördjupning är balansen mellan att själv göra något och verkligen tro på att det egentligen är Gud som gör allt arbete.

– Vi måste ha ett visst mått av självdisciplin, men det handlar inte om vad jag klarar av eller om vad jag ska prestera, det handlar om att skapa ett utrymme för Gud att verka.

Tystnad är a och o.

– Vi säger att vi är olika och att inte alla behöver tystnad, men jag tror inte på det där längre. Jag tror att vi alla behöver tystnad för att bli upp-

märksamma på vad Gud vill säga oss.

Hon tror också att det är viktigt att markera att man för en stund ser inåt.

– Det kan vara att du tänder ett ljus, sätter dig i en viss stol eller gör korstecknet.

– Det viktiga är att ha en rutin, något man följer och har bestämt sig för.

Det är fint om man kan stilla sig varje dag.

– Samtidigt måste man vara nådig mot sig själv, i ett småbarnskaos är det kanske inte möjligt. Gammal visdom säger att man ska förbinda sig till något som känns löjligt smått eller oambitiöst, för det kan bli tungt att gå omkring med känslan av att man inte lyckas.

Under en period hade hon själv baddat för tystnad och fokuserade på fördjupning till hundra procent.

– Men ingenting händer! Jag tror det var Gud som sa: Nä hördu, jag underordnar mig inte dina metoder.

Kristen tro är inte magi.

– Det vi gör är inte formel för att något ska hända. Vi kan bara bädda för det.

Du kan läsa hela artikeln på kyrkpressen.fi/lokalt.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Vi finns här – vi bryr oss om varandra!:

Den samlande verksamheten sker i januari huvudsakligen på nätet. Du når alla anställda per telefon och e-post. Mer info: esboforsamlingar.fi/kontakt. **Aktuell information om verksamheten från 1.2:** får du på esboforsamlingar.fi och sociala medier samt genom att ringa församlingens kansli, 09 850 3000, vardagar kl. 9–13.

Tillsammans i kyrkan på nätet: Gudstjänsterna i Esbo domkyrka söndagar kl. 12.15 streamas i januari på www.facebook.com/www.esboforsamlingar.fi utan att församlingen är närvarande och kan ses också efter sändningstidens slut.

Saknar du någon att prata med?: Telefonvännerna ringer till dig under onsdag förmiddagar och pratar bort

en stund. Anmäl dig till diakon Taina Sandberg, 040–547 1856 eller taina.sandberg@evl.fi.

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt: Ann-Christine Wiik, 050 597 3313, ann-christine.wiik@evl.fi, Taina Sandberg, 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Nina Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi. Du kan också boka telefонтid på webben: asiointi.espoonseurakunnat.fi. Vänligen notera att den öppna mottagningen är stängd tills vidare.

Dagklubbar och klubbar för skolbarn: Dagklubbarna hålls så att endast barnen kommer in i utrymmena. Klubbarna för skolbarn samlas utomhus.

Samlingar för daglediga: kontakta Nina Wallenius, 050 4324 323, för mer information.

Kundbetjäning tills vidare endast per telefon och elektroniskt:

Esbo svenska församlings kansli, 09 8050 3000, esbosvenskaforsamling@evl.fi

evl.fi, må–fre kl. 9–13. Esbo regioncentralregister, 09 050 2600, keskusrekisteri.espoo@evl.fi, Esbo församlingars bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi, Esbo förs. begravningstjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi, må–ti kl. 9–15, on–to kl. 9–12, fre stängt.

Sommarläger för barn 2021:

Dagsläger för 1–3-klassister: Mattby kapell, 7–11.6 och 14–18.6 kl. 8.30–16. Max. 25 barn. Pris 1 vecka 70 €, 2 veckor 130 €, 3 veckor 180 €. Syskonrabatt 25 %. I priset ingår lunch, mellanmål, program och material.

Dagsläger för 1–3-klassister: Mattby kapell, 21–24.6 kl. 8.30–16. Max. 20 barn. Pris 60 €. I priset ingår lunch, mellanmål, program och material.

Övernattningssläger för 7–11-åringar: Hvittorp, 9.8 kl. 10–10.8 kl. 17. Max. 20 barn. Pris 30 €. Syskonrabatt 25 %.

Mer info: Helena Aitti-Lindberg, 040 763 6250, helena.aitti-lindberg@evl.fi

Elektronisk anmälning: till alla läger på esboforsamlingar.fi, 1.2–28.2. Anmälningen startar 1.2 kl. 10. Platserna fylls i anmälningsordning. OBS! Lägret ordnas om 15 barn /vecka deltar.

Diakonin tackar för julgåvorna: Ett STORT tack till alla och envar, som donerat till diakonin för julutdelningen 2020!

GRANKULLA

Sö 24.1 kl. 12: Strömmad gudstjänst, Ulrik Sandell, Barbro Smeds.

Ti 26.1 kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Sö 31.1 kl. 12: Strömmad gudstjänst, Daniel Nyberg, Barbro Smeds.

Ti 2.2 kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Mer information om den uppdaterade verksamheten hittar du på grankulla-forsamling.fi

Kansliet: må, ti kl. 10–14, on kl. 10–11.30, tfn. 050 500 7000, to stängt, fr öppet kl. 10–14.

KYRKSLÄTT

Sö 24.1 kl. 12: Publicering av veckans gudstjänst från St. Mikael's kyrka, på församlingens Facebook-sida.

Sö 31.1 kl. 12: Strömmad gudstjänst från St. Mikael's kyrka, på församlingens Facebook-sida.

Bästa församlingsbo i Kyrksläatts svenska församling!

Ni som är fyllda 80 år och äldre, försöker vi nå med ett personligt telefonsamtal inom januari-april 2021.

Vi vill veta hur ni har det! Vi har tid att lyssna och vi vill förmedla det goda Hoppet. Väl mött i telefonen!

Hälsningar, medarbetarna i Kyrksläatts svenska församling

Telefonnummer till tf. diakoniarbetare, Susann Saitajoki 0503761489

Vi följer de rekommendationer som myndigheterna har gett för denna tidpunkt. Den aktuella informationen hittar du på hemsidan.

Kyrkoherdeämbetet betjänar under koronaepidemin endast per telefon eller epost må-to kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

All gruppverksamhet förutom Tisdagsklubben och hjälpledarskolning har inhyrats fram till 28.2.2021. Vi firar inga gudstjänster heller.

En videoandakt publiceras varje lördag på församlingens Facebook-sida www.facebook.com/tfors.svenska

Om du önskar kan kyrkoherden gärna komma hem till dig och dela nattvard. Ring 050 464 8460 och kom överens om tid.

Kantor Paulas Ditt och Datt hittar du på adressen paulamirja.webnode.fi/paulafors/

Om du behöver hjälp: kontakta diakon Eila-Sisko Helisma, 050 5272 290, eila-sisko.helisma@evl.fi.

Vi informerar om fortsättningen på hemsidan: tampereenseurakunnat.fi/svenska och i Facebook, och svarar gärna på frågor per telefon eller e-post.

VANDA

Sö 24.1 kl. 10: Invigning av Dickursby kyrka. Biskop Teemu Laajasalo, biskop Bo-Göran Åstrand, Martin Fagerudd, Janne Silvast, Vanda svenskas och Tikurilas kantorer. Televisering YLE TV1. **Ingen gudstjänst:** i Helsing kyrka S:t Lars 24.1.

ON 27.1 fr.o.m. kl. 12 (varje timme): Rundvandring på svenska i första våningen i Dickursby kyrka, Stationsvägen 12a. Anmälning: Annakatri Aho 050 4645068, annakatri.aho@evl.fi. Max. 8 pers. kan delta/rundvandring som tar ca 30 min. Vi använder ansiktsskydd och iakttagelseavstånd. Annakatri Aho, Heidi Salminen och Anders Ekberg deltar i rundvandringen. Mera info på hemsidan.

Sö 31.1 kl. 10: Gudstjänst, Helsing kyrka S:t Lars. A. Paavola, A. Ekberg. Utan närvarande församling.

Gudstjänster: från Helsing kyrka S:t Lars kl. 10 strömmas via församlingens YouTube kanal.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Höbergsgatan 12 www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Gudstjänster

Högmässa: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan. Mässan strömmas via facebook.com/johannesforsamling och kan ses i efterhand via församlingens Youtubekanal i två veckors tid. Klicka på Youtube-symbolen på vår hemsida för att komma till vår kanal.

Uppdaterad information: hittar du alltid på helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Du kan också kontakta pastorskansliet med dina frågor mån-tis och tors-fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, (09) 2340 7700).

Barnfamiljer

Sportlovsläger: för barn i lågstadiet 22-26.2.2021 kl. 9-16.30 på Heikavägen 7, Drömsö. Anmälan via hemsidan senast 7.2. Vi meddelar om barngruppernas fortsättning så fort läget tillåter.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan. Strömmas via facebook.com/helsingintuomiokirkkoseurakunta.

Ungdomar & unga vuxna

Följ @johannesungdom på Instagram för att få reda på vad som är på gång inom ungdomsarbetet. Du kan även kontakta våra ungdomsarbetsledare Chrisu och Ninni, kontaktuppgifter finns på hemsidan.

Vi finns här! Behöver du någon att prata med? Medarbetarnas kontaktuppgifter finns på hemsidan, tveka inte att ta kontakt.

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus **Gudstjänster:**

Välkommen på videogudstjänst sänd från Matteuskyrkan varje söndag kl. 10!

Söndagen 31.1: blir det även kvällsgudstjänst online! Kvällens talare är Johan Ekroth, erfarenhetsexpert inom missbruk, tillsammans med Cecilia Forsén. Under kvällsgudstjänsten njuter vi av stämningen tillsammans med musik, bön och samvaro. Välkommen!

Följ med på gudstjänsterna: via Matteus församlings Facebook-sida och delta i gudstjänstgemenskapen i kommentarsfältet. Gudstjänsterna från Matteuskyrkan laddas även upp på församlingens Youtube-konto samt hemsida. Mera information på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

Efter gudstjänsterna: dricker vi även kyrkkaffe över nätet tillsammans med någon av församlingens medarbetare. Varmt välkommen med!

Kontakta oss: Behöver du hjälp eller stöd? Du kan alltid kontakta församlingen anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetarna Carita Riitakorpi 050-380 3986 eller Mari Johnson 050-380 3976.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15 www.petrusforsamling.net

Gudstjänster: Vi firar gudstjänst digi-

talt! Du hittar länken på Petrus hemsida och facebook. Se hemsidan för mer information.

Traditionell gudstjänst: Söndagar kl. 10. 24.1 Thyllin, 31.1 Tua och Torsten Sandell.

Puls-gudstjänst: Söndagar kl. 15.30. En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. 24.1 Bönegudstjänst, 31.1 gudstjänst i samband med Disciple online-konferensen. Talare Tod McDowell.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten! Petrus barnkör och musiklek börjar ifall restriktionerna tillåter. Se hemsidan.

Bön och andakt

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 26.1 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst streamas från Munksnäs kyrka. Bengt Lassus, Daniel Björk, Mathias Sandell. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30-16.30, ons kl. 18-20, 09-23407171. Du kan även sända böneämnen till kontaktuppgifterna ovan. Kvällen streamas via Petrus facebook, www.facebook.com/petrusforsamling.

Bönedygnet 23-24.1: kl. 17-17. Kom med och be för det nya året och lyssna till vad Gud vill säga. Under dygnet ber vi för olika teman vid vissa klockslag. Vi avslutar med Puls kl. 15.30 på söndag. Mer info på hemsidan. Vi ber tillsammans på zoom och genom bönenpromenader.

Evenemang

Dagscafé: Andakt, kaffe och litet program 2.2 kl. 13 ifall restriktionerna tillåter. Udda veckors tisdag i Petruskyrkan. Mer info av diakonissan Bodil Sandell 0503803925

Disciple 21 konferensen: Disciple 21, 29-31.1, bär temat Restore - att återställa. Gud vill återställa vår värld och vårt liv till ett liv centrerat kring honom. Hur stiger vi in i det liv Gud kallar till, vad behöver vi lämna för att stiga in i livet av glädje och överflöd som Gud har för oss. Du kan delta i den öppna söndagsgudstjänsten 31.1 kl. 15.30 med Tod McDowell som huvudtalare. Mer info på Petrus hemsida.

DEUTSCHE GEMEINDE

Information på hemsidan: www.deutschegemeinde.fi

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNJEJDENS SVENSKA

På Youtube & Facebook:

Sö 24.1 och 31.1:

- kl. 10 Gudstjänst

Öppna kyrkor för enskilda andakter:

- Ekenäs söndagar kl. 10-11 & onsdagar kl. 18-19

KYRKSLÄTT

Vi vill veta hur du har det!

Bästa församlingsbo i Kyrksläatts svenska församling!

Ni som är fyllda 80 år och äldre försöker vi nå med ett personligt telefonsamtal inom januari-april 2021. Vi vill veta hur ni har det! Vi har tid att lyssna och vi vill förmedla det goda Hoppet. Väl mött i telefonen!

Hälsningar, medarbetarna i Kyrksläatts svenska församling

Telefonnummer till tf. diakoniarbetare, Susann Saitajoki 0503761489

– Tenala söndagar kl. 12–13
– Snappertuna varannan torsdag (28.1) kl. 14–15
– Bromarv varannan onsdag (27.1) kl. 14–15
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Coronaläget kan förändras, och då kan evenemangen inhiberas eller ändra karaktär! Följ med aktuell information på församlingens hemsida och Facebook-sida.

Sö 31.1:

– **kl. 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Gudstjänst utan närvarande församling p.gr.a. coronapandemin. Gudstjänsten strömmas på församlingens YouTube-kanal och facebook-sida www.facebook.com/ingakyrkomusik/. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

OBS! Ingå församlings diakonimottagning är stängd tillsvidare – ta kontakt per telefon, tel 040-555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi).
Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Gudstjänsterna strömmas och firas utan närvarande församling t.o.m. 31.1.

Gå till Karis-Pojo församlings webbplats och välj Youtube:

– Sö 24.1 kl. 10 Gudstjänst, Yvonne Terlinden och Päivi Tiitu.

– Sö 31.1 kl. 10 Gudstjänst, Yvonne Terlinden, Fanny Autere, Päivi Tiitu.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Gudstjänsterna strömmas tillsvidare på söndagar kl. 11.00 med endast medarbetare på plats.

Ingen samlande verksamhet.

Vänligen se uppdateringar på: www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Högmässan 24.1. är inställd.

På söndagar 24.1. och 31.1: är Lojo S:t Lars kyrka (kl. 11–12) och Virkby kyrka (kl. 13–14) öppna för stillhet och enskild bön. En präst är närvarande.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 24.1 kl. 12.15: Strömmad gudstjänst. Delta via länk på www.domkyrkan.fi. Medverkande Lindgård, Tollander.

Sö 31.1 kl. 12.15: Strömmad gudstjänst. Delta via länk på www.domkyrkan.fi. Medverkande Eisentraut-Söderström, Söderström.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbo-svenskaforsamling.fi

På grund av restriktioner: avvaktar vi ännu med starten av vårens verksamhet. Följ med informationen på församlingens hemsida. Våra gudstjänster strömmas på nätet och är inte öppna för församlingsmedlemmar till och med den 10 januari. Du hittar både strömmade och bandade gudstjänster och evenemang på Youtubekanalen Kirkko Sipoossa – Kyrkan i Sibbo.

Sö 24.1 kl. 12: Gudstjänst i Sibbo kyrka. Strömmas.

Sö 31.1 kl. 12: Gudstjänst i Sibbo kyrka. Strömmas.

On 3.2 kl. 16.30: Sorgegrupp i Kyrkoby församlingshem. För dig som har mist en närstående eller saknar någon som har avlidit. Förhandsanmälan till Sara George, tfn 050 566 3691, e-post sara.george@evl.fi.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Alla församlingens gudstjänster sänds över internet: på församlingens sida på Facebook www.facebook.com/vasfor eller via församlingens webbsidas videoportal på www.vastabolandsforsamling.fi/video.

Sö 24.1 kl. 10: Direktsänd gudstjänst från Pargas kyrka med tf. kaplanen i Pargas Pär Lidén och kantor Robert Helin.

On 27.1 kl. 18: Veckoandakt från Pargas kyrka med tf. församlingsspastor Päivi Nuotio-Niemi och kantor Hanna Lehtonen.

Sö 31.1 kl. 11: Gudstjänst från Nagu kyrka med kaplanen i Nagu Kjell Granström, kaplanen i Houtskär Peter Blumenthal, kantorerna Uma Söderlund och Robert Helin.

On 3.2 kl. 18: Veckoandakt från Pargas kyrka med tf. kaplanen i Pargas Pär Lidén och kantor Hanna Lehtonen.

ÅBO

sön 24.1:

– **kl 12:** Gudstjänst via www.virtuaalirkko.fi. Audas (pred), Björkgren-Vikström (lit), Söderlund.

– **kl 13–14:** Präst på plats i Domkyrkan för samtal och enskild nattvard.

– **kl 13.30:** Pilgrimsvandring. Välkommen med på en vandring med start från Domkyrkans trappa. Vi delar in oss i mindre grupper på 10 personer och vandrar ca 1,5 timme. Vi firar en andakt på vägen, man kan gärna ta med en egen kyrkkaffematsäck. Vi använder munskydd under vandringen.

– **kl 16 och 17:** Söndagsmessa, Aurelia. Välkommen att fira en kort, enkel mässa i Aurelias första våning. Max 8 deltagare förutom tjänstgörande. Anmäl dig gärna på förhand till Emma

PETRUS

”Att återställa” är temat för årets Disciple-konferens

Konferensen Disciple 21 arrangeras 29–31.1: Temat är Restore – att återställa. Gud vill återställa vår värld och vårt liv till ett liv centrerat kring honom. Hur stiger vi in i det liv Gud kallar till, vad behöver vi lämna för att stiga in i livet av glädje och överflöd som Gud har för oss.

Du kan delta i den öppna söndagsgudstjänsten 31.1 kl. 15.30: med Tod McDowell som huvudtalare. Mer info på Petrus församlings hemsida.

Audas via emma.audas@evl.fi eller 040 3417 757. Föranmälda gudstjänstfirare har företrädare, övriga i mån av plats. Vi önskar att du använder munskydd för att skydda de andra deltagarna.

tis 26.1 kl 14.30–18: Ungdomshålan, Aurelia.

sön 31.1:

– **kl 12:** Gudstjänst via www.virtuaalirkko.fi. Liljeström (pred), Björkgren (lit), Danielsson.

– **kl 13–14:** Präst på plats i Domkyrkan för samtal och enskild nattvard.

– **kl 13.30:** Pilgrimsvandring. Välkommen med på en vandring med start från Domkyrkans trappa. Vi delar in oss i mindre grupper på 10 personer

och vandrar ca 1,5 timme. Vi firar en andakt på vägen, man kan gärna ta med en egen kyrkkaffematsäck. Vi använder munskydd under vandringen.

– **kl 16 och 17:** Söndagsmessa, Aurelia. Välkommen att fira en kort, enkel mässa i Aurelias första våning. Max 8 deltagare förutom tjänstgörande. Anmäl dig gärna på förhand till Emma Audas via emma.audas@evl.fi eller 040 3417 757. Föranmälda gudstjänstfirare har företrädare, övriga i mån av plats. Vi önskar att du använder munskydd för att skydda de andra deltagarna.

tis 2.2 kl 14.30–18: Ungdomshålan, Aurelia.

ESBO

Tack för gåvorna!

Diakonin i Esbo svenska församling tackar för julgåvorna: Ett STORT tack till alla och envar, som donerat till diakonin för julutdelningen 2020!

Från februari kan
Esbobor önska sig
ett samtal varje
onsdag. FOTO: PIXABAY

Telefonvänner ska lindra ensamhet i Esbo

ESBO Hur nå ut till dem som inte når fram till oss? Den frågan har diakon **Taina Sandberg** och hennes kolleger i Esbo svenska församling funderat på.

– Vi vet ju att det finns många ensamma som vi inte når med vår verksamhet, fast vi försöker informera om den, säger hon.

– Det finns en stor grupp med människor som sitter ensamma i sina hem och kämpar med olika begränsningar. Dem vill vi gärna få kontakt med.

Hon hörde att den finska församlingen i Esboviken ringt upp ensamma i församlingen med hjälp av frivilliga, och hon tog reda på mer. Sedan presenterade hon idén för sina kolleger i Esbo svenska församling, och de nappade genast.

– Vi tror att så här i coronatider kan samtalen bli viktiga både för dem som får dem och för de frivilliga som är med och ringer upp dem som bett om sam-

Taina Sandberg vill lindra ensamhet med hjälp av telefonsamtal. FOTO NINA LINDFORS

tal. Vi har dessutom många frivilliga som inte kunnat göra sina insatser som planerat på grund av coronapandemin.

Samtal varje onsdag

Från och med februari är det alltså möjligt att önska sig att någon från församlingen ringer upp en alltid på

onsdag förmiddag.

– Den här verksamheten riktar sig till människor i alla åldrar – bara man har möjlighet att ta emot ett samtal på onsdag förmiddag. Samtalet kostar ingenting, och det kommer alltid från samma nummer.

Esbo svenska församling välkomnar också gärna nya frivilliga som kan tänka sig att ställa upp som uppringare varje onsdag eller minst en onsdag i månaden.

– Det enda man behöver kunna är att lyssna på en människa. Lite social får man också gärna vara! säger Sandberg.

Märker ni av att ensamheten ökat på grund av coronaepidemin?

– Jo, det är många som varit instängda i sina hem på ett annat sätt än tidigare eftersom alla aktiviteter ligger på is. Fler känner sig ensamma, och de som är ensamma känner sig ännu

mer ensamma. Restriktionerna har gjort att man har inte kunnat träffa sin familjer som förr, och det har varit väldigt tungt för många.

»Fler känner sig ensamma.«

Är det svårt att erkänna att man känner sig ensam?

– Jag tror att det är lättare att berätta att man känner sig ensam idag, för det pratas mycket mer öppet om det än förr, säger Sandberg och hoppas att tröskeln ska bli allt lägre.

Vill du bli en telefonvän, eller vill du få ett samtal av någon av Esbo svenska församlings telefonvänner? Kontakta diakon Taina Sandberg per e-post, taina.sandberg@evl.fi eller per telefon 040-547 1856.

Maria Sundblom Lindberg leder "Maria och sommarpratarna" (Parad Media) på Yle Fem, söndagar kl. 20. Avsnitten hittas också på Arenan. FOTO: FRIDA LÖNNROOS

Viktiga samtal om det finaste och svåraste

"Maria och sommarpratarna" sänds varje söndag i Yle Fem. – Andligt blir det när man talar om nödvändigheten av kärlek, säger Maria Sundblom Lindberg.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

På vilket sätt är det här programmet existentiellt?

– Det är varma och viktiga samtal om det finaste och det svåraste i livet. Alla som är med har en stark och viktig berättelse att dela och tillsammans funderar vi högt kring tillit och tröst och den mörka motsatsen. Även om vi inte pratar Gud och Jesus så är många samtal andliga och existentiella.

Finns det några samtal eller personer du gärna tipsar om ifall andligt innehåll intresserar en?

– Biskop Bo-Göran Åstrand förstås! Vi pratar om mening- en med livet, och i programmet om manlighet pratar vi en hel del kyrka. För mig är ett program inte andligt bara för att vissa bingo-ord används. Andligt blir det när man talar om nödvändigheten av kärlek, gemenskap, ensamhet och tro. Tro på sig själv, andra människor eller på Gud.

– Och så vill jag tipsa om att Kyrkpressens redaktör Sofia Torvalds också är med!

Är det något från inspelningarna du själv aldrig kommer att glömma?

– Inspelningar är så oerhört schemalagda och utmanade av väder, sjukdom och personkemi så varje gång jag vinkade av mina gäster och kände att vi tillsammans haft samtal som kanske gör världen till en bättre plats, och haft det fint tillsammans, kändes det fantastiskt. Sensommar- en på Lonnar är otroligt vacker, så tidiga morgnar och sena mörka kvällar ute på en liten ö minns jag också med saknad. Ett sommarprogram behövs faktiskt i januari!

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 22.1 Maria Boström, Föglö (repris från 10.9.2018)

Måndag 25.1 Fredrik Martin, Ekenäs

Tisdag 26.1 Fredrik Martin, Ekenäs

Onsdag 27.1 Fredrik Martin, Ekenäs

Torsdag 28.1 Fredrik Martin, Ekenäs

Fredag 29.1 Fredrik Martin, Ekenäs

Måndag 1.2 Hans Växby, Vanda

Tisdag 2.2 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors

Onsdag 3.2 Johanna Evenson, Hammarland

Torsdag 4.2 Yvonne Terlinden, Karis

Yvonne Terlinden är kaplan i Karis-Pojo församling. FOTO: ARKIV/SOFIA TORVALDS

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 22.1 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla (repris från 16.10.2018)

Lördag 23.1 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 24.1 Jesus väcker tro. Textläsare: Luisa Tast och Martin Sandberg. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 21.1.2018)

Måndag 25.1 Hannah Kongari, Vasa

Tisdag 26.1 Gunnel M. Helander, Hangö

Onsdag 27.1 Janette Lagerroos, Nagu

Torsdag 28.1 Kaikka Växby, Vanda

Fredag 29.1 Anna-Katarina Schatzl, Stockholm

Lördag 30.1 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 31.1 Den oförtjänta nåden. Textläsare: Luisa Tast och Martin Sandberg. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 28.1.2018)

Måndag 1.2 Seth Jacobson, Mariehamn

Tisdag 2.2 Gunnel M. Helander, Hangö

Onsdag 3.2 Lars-Johan Sandvik, Nykarleby

Torsdag 4.2 Lars-Johan Sandvik, Nykarleby

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 24.1 Gudstjänst från Ungdomens Kyrkodagar. Predikant: Bo-Göran Åstrand. Liturg: Sofia Liljeström.

Söndag 31.1 Gudstjänst med Kristinestads svenska församling. Predikant: Daniel Norrback.

Himlaliv: Björn Vikström

Yle Fem: må 1.2.2021 kl. 18:30, repris ti 2.2.2021 kl. 10:00
Arenan: 31.1.2021

GÄSTFRIHETÄR att kunna möta förändring och vi möter förändring både inom samhället och klimatet, säger professorn i systematisk teologi och f.d. biskopen Björn Vikström.

– När jag tänker på kyrkans historia så måste jag säga att vi kristna inte alltid har varit så bra på att möta förändring.

Det här var en orsak till att Björn Vikström ville skriva en bok om gästfrihetens teologi. Han tycker att gästfrihet är en fin bild av en dialog människor emellan.

– Gästfrihet är att möta dem som står för en annan tro, som lever och tänker på ett annat sätt än vad jag gör.

Björn Vikström säger att det är viktigt att komma ihåg

Gästfrihet är att gå i dialog med människor med andra värderingar och trosuppfattningar än de egna säger Björn Vikström som skrivit en bok om ämnet. BILD: YLE/ERIK VIERKENS

att gästfrihet ska vara ömsesidig. Det handlar om att vara generös och bjuda människor in till sig och till sina tankar. Det handlar också om att vara gäst hos andra för att gästfriheten ska kunna fungera och upplevas jämlik och rättvis.

– Det handlar uttryckligen om en gästfrihet där det inte är jag som värd som tar en maktposition i relation till gästerna, utan där jag också i min tur kan vara gästen som möter värderna.

Redaktör: Nina Granvik

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Fem vill bli kaplan i Esbo svenska församling

Den ledigförklarade kaplans- tjänsten i Esbos svenska församling har sökts av hela fem personer.

De sökande är:

Johan Kanckos, församlings- pastor i Esbo svenska församling

Maria Lindberg, pastor, sakkunnig på Kyrkans central för det svenska arbetet

Sini Aschan, pastor

Mirja von Martens, församlingspastor i Esbo svenska församling

Irene Erkko, församlings- pastor i Espoonlahden seurakunta

Borgå domkapitel prövar de sökandes behörighet den 19 januari 2021.

Hon var född utom äktenskapet och föraktad. Men Alina gjorde en klassresa via New York, gifte sig med en bonde och försonades med sin bakgrund. **Ola Österbacka** har skrivit en bok om sin farmor.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

I sin forskning har Ola Österbacka, precis som sin farmor, blivit berörd av Jesu släkttavla som inleder Matteusevangeliet. I den nämns endast fyra kvinnor, och samtliga stack ut från dåtida normer.

– Där nämns inga framstående kvinnor som Sara och Rebecka, utan bara de så kallade synderskorna: Tamar och Rahab som var prostituerade, Rut som var av hednisk börd och Urias hustru Batseba som inte nämns vid namn men som David begick äktenskapsbrott med.

Det här går också som en röd tråd i Österbackas bok *Maijasdotter*.

– Farmors utveckling var enastående. Från att ha varit utstött i samhällets bottenskikt med fattigdom och allt som tänkas kan blev hon gift med en bonde i en annan språkmiljö. Utvecklingen fascinerar mig. Hur kan det komma sig?

Han ser en möjlig förklaring i den evangeliska väckelsen som drog över hans hemby Kortjärv i Terjärv. Väckelsen tog fart 1901, samma år som Alina återvände från Amerika, när läraren Gustav Wilhelm Pass började hålla bibelförklaringar i byn.

– Pass fick en oerhörd stor betydelse för väckelsen och han blev som en präst för den södra delen av Terjärv församling. Det var tydligt att både min farfar och farmor var mycket aktiva i rörelsen.

– Pass undervisade om försoningen och om att de tvivelaktiga kvinnorna erkändes som stammödrar till Jesus. Vår frälsare har själv visat att han inte skäms över dem utan att han kom för att bli en av dem. Jag tror att det ledde till Alinas försoning med sig själv och att hon accepterades.

Alina föddes i Soini 1878. Sökandet efter hennes pappa pågår ännu. Österbacka har några tentakler ute i form av DNA-tester som ännu inte är klara.

– Men med hjälp av mina kontakter i Soini har jag fått redan på att min farmors mor Maija födde fyra utomäk-

Farmor Alinas fotografi som togs under åren i New York hänger på paradplats hemma hos Ola Österbacka.

Alina försonades med sin bakgrund

tenskapliga barn Alina, Milja, Alvina och Senja. Det var fler än vi tänkt oss. Barnen hade kanske tre eller fyra olika pappor. Jag har lyckats spåra mina halvsmåkusiner, Alvinas ättlingar hit till Vasa. Maija gifte sig senare med backstugusittaren Jaakko Myllymäki, en tragisk person som skadats svårt i barn- domen och som försökte hanka sig fram på olika ströjobb. Man tror att han var far till de två yngsta barnen.

Österbacka har kommit över en text om en kvinna i Soini vars liv likade Maijas. De var i samma ålder och hade båda fött fyra barn utom äktenskap.

– Hon hade alldeles tydligt hamnat i sin situation då hon mer eller mindre blivit våldtagen av en bonde som sett det som sin rättighet, som de ofta gjorde. När barnet sedan föddes visste fäderna inte om något utan kvinnan fick bära hela skammen. Och när

en kvinna en gång råkat ut för det här var hon i princip lovlös. Och då hade hon det väldigt svårt. Hur det var i min farmors mors fall vet jag inte, men jag kan tänka mig att det var något liknande.

Kyrkan på den tiden var väl inte bättre än samhället i övrigt?

– Prästerna var bundna av sin tid. Enligt dåtida lag måste kvinnorna offentligt bekänna sin synd i kyrkan för att kunna kyrktas och välsignas att på nytt delta i nattvarden. Vad gäller Maija finns det en anteckning om

När besökte du en annan värld?

»Glöm bort de produktiva nyårslöf-
tena för en stund och
tillåt dig
att iaktta.«

JAG STOD I en kassakö och tänkte på sociala avstånd och hur maskerna skapar privata bubblor. Från min bubbla kan jag iaktta. För vem kan låta bli att vara oändligt fascinerad av mänskligt beteende. Också vardagliga irritationsmoment – människor som trängs i mataffären, vilken slags möbel någon av grannarna fått för sig att lämna i soprummet den här veckan – väcker ett frö av förundran: Hur tänkte de där?

I fakta, fiktion och vetenskap utforskar vi människors osjälviska handlingar, komplicerade relationer och mörkaste djup. Och jag misstänker att fascinationen inför mänskligt beteende måste ligga som orsak till populariteten hos den uppsjö av nätvideor där ”person x reagerar på y”. De inbjuder till att fascineras, förföras eller förfäras. Kanske är det också möjligt att förstå, om du iakttar tillräckligt länge.

Ett annat tecken på den djupgående fixeringen vid mänskligt beteende är att det finns vetenskapliga studier (plural) på de mest nischade mänskliga områden – till exempel varför en del människor gärna sträcktittar (tv-)serier. Forskarna har kunnat konstatera att lockelsen med att se en serie i längre sittningar är att det förstärker känslan av att transporteras in i berättelsen. Tit-taren kan leva sig in i karaktärernas liv.

ÄVEN OM DU aldrig ägnat en ledig söndags-
eftermiddag åt att se en hel säsong av en serie,
så har du kanske hållit i en bok du inte klarat att
släppa förrän du vänt en sista sidan, eller yrvaket
stigit ut ur en mörklagd biosalong där du stängt
ut omvärlden i några timmar.

Kalla det eskapism om du vill – vi må ha vänt
blad i kalendern men jag tror att vi kan behöva
unna oss att fly vardagen ibland även år 2021. För
mig är det helt klart att vi kan lära oss något av
att djupdyka i människors erfarenheter, även om
de råkar vara fiktiva. Glöm bort de produktiva ny-
årslöf-tena för en stund och tillåt dig att iaktta.

Det handlar inte bara om att fly, för du måste
också komma tillbaka. Behöver din vardag ruskas
om, behöver du en ny synvinkel? Då vill jag slå ett
slag för känslan som kommer när du stänger pär-
men eller slår av skärmen: att stå lösryckt, mal-
placerad i din vanliga omgivning, med den påtag-
liga tomheten efter den värld du just lämnat.

Det här lärde jag mig en gång av en tioåring
som gick ut och sprang i cirklar på gräsmattan för
att världen som stigit från boksidorna – männis-
korna och deras livsöden, århundraden och civilis-
ationer – var alltför stor för att rymmas inom fy-
ra väggar.

Emelie Wikblad är redaktör.

att hon blev kyrktagen efter Alinas fö-
delse. När det gäller det tre andra bar-
nen står det bara en sammanfattning
i kyrkoböckerna ”3 kertaa rip.”, alltså
tre gånger skriftad. Men det står inget
om fäderna.

I Soini blev Alina konfirmerad och
Österbacka tror att hon var en helt
normal församlingsmedlem där, för
folk var mera gudfruktiga på den ti-
den.

– Men jag tror hon kan ha kämpat
med sin gudsbild efter allt som hon
drabbats av.

Alina och Milja gick tillsammans
till fots från Soini till Kaustby 1895.
Där fick Alina höra att det behövdes
en piga i Kortjärvi, i granngården till
Österbackas hemgård där farfar Matts
bodde.

– Romansen lär ha fått sin början
redan innan hon for till Amerika 1896.
På den tiden var det så gott som otänk-
bart att gifta sig utanför sin samhälls-
klass. Kanske hon reste till Amerika

för att komma framåt i livet och ha
någon chans att gifta sig med Matts.
Som återvändare hade hon nått en hö-
gre samhällsklass. 1903 gifte de sig.

Österbacka ser sin farmor som en
stark och målvedveten kvinna som
hade lätt att lära sig. Hon kom sig bra
upp i New York där hon började som
piga men sedan fick anställning hos
en tysk som drev ett pensionat. Hon
blev ansedd för sina praktiska färdig-
heter.

– Jag träffade aldrig farmor. Det är
något jag saknar. Hon dog 1941, sju
år före jag föddes.

Matts och Alina fick nio barn, varav
den äldsta dottern dog som 21-åring.
Alla andra fick egna familjer. Den
äldste sonen stupade i kriget och hann
aldrig träffa sin son.

– Alla barnen har berättat att Ali-
na lagt sin uppväxt i Soini bakom sig
och att hon inte ville tala om den. Hon
var en försynt husmor som i allmän-
het inte gjorde så mycket väsen av sig.

Tove Snellman

Född och uppvuxen i södra Haga i Helsingfors, bor i Vanda.

Familj: Mannen Lucas Snellman och döttrarna Victoria och Isabella.

Gör på fritiden: läser, fotograferar och är ute i naturen.

”Det räcker att jag gör mitt bästa”

Efter femton år i försäkringsbranschen vågade **Tove Snellman** klivet och blev socialarbetare. Nu är hon ställföreträdande hopp för dem som inte orkar hoppas, och hon är tacksammare än någonsin.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Som ung, nyexaminerad socialarbetare började Tove Snellman jobba på barnsjukhuset Barnets borg. – Det var en tuff arbetsplats för en nytutexaminerad. Barnen hade olika neurologiska sjukdomar och handikapp, och det fanns många tragiska fall. Jag var den enda socialarbetaren i ett multiprofessionellt team, och det var svårt att hävda sig när yrkesidentiteten inte ännu var så stark.

Hon jobbade där i fem år, och mot slutet fanns det kvällar då hon satt och grät på sitt rum efter arbetsdagens slut.

– Nu efteråt ser jag att jag blev utbränd.

Då tipsade en studiekompis om ett jobb på ett försäkringsbolag. Hon sökte jobbet, och fick det. Där jobbade hon i drygt femton år.

– Jag trivdes bra – särskilt med mina kollegor. Mitt arbete förändrades under åren, och jag fick nya uppgifter och mer ansvar.

Hon jobbade med personförsäkringar och riskbedömning och blev expert på sitt område. Men så småningom kom tankarna att hon ännu kunde göra något annat. Något som var meningsfullt på ett annat sätt.

Hon kunde jobba som socialarbetare igen.

– Det kändes också skrämmande: jag såg framför mig hur jag satt på mitt rum och tog emot klient efter klient. Samtidigt läste jag i tidningarna hur hemskt det var att vara socialarbetare, så hemskt att folk slutade.

Beslutet mognade. Hon började allt mer aktivt se sig om efter socialarbetarjobb och såg en annons om att Helsingfors stad sökte en soci-

alarbetare till enheten för familjesocialarbete.

– Jag sökte jobbet och blev genast kallad till intervju. Efter intervjun sa min chef: När kan du börja? Jag blev förskräckt! Var bristen på socialarbetare så skriande?

Svårt att inte kunna

Hon bad om betänketid, men tackade sedan ja.

– Det är nu eller aldrig, tänkte jag. Jag måste våga.

Idag har det gått snart två år sedan beslutet, och med facit på hand är hon glad att hon vågade.

– Lönen är sämre, men arbetsresan är kortare. Dagarna är varierande, eftersom kontorsarbete varvas med hembesök och nätverksmöten. Jag trivs jättebra.

Hennes arbete handlar om att stöda barn och familjer som kämpar med olika utmaningar. Det kan till exempel vara barn med neuropsykiatriska diagnoser. De kanske har ADHD, och det har kanske föräldrarna också. Tillsammans med familjen sitter hon och funderar på hur deras liv kunde bli lättare. Kanske de behöver en familjearbetare som gör hembesök? En stödperson, eller en stödfamilj?

– Visst är det resursbrist, och visst skulle jag gärna ha färre klienter. Men jag har lärt mig att tiden ändå aldrig kommer att räcka till, resurserna kommer aldrig att räcka till. Jag måste bara göra så gott jag kan.

Och ibland ser hon de små miraklen: svåra fall som tar en positiv vändning. Ett innerligt tack för något som hon gjort bra.

– Jag tycker att det är väldigt intressant att prata med människor och höra dem berätta om sina liv. Jag vill också hjälpa, jag vill få till stånd en förbättring.

I början var det svårt att inte kunna någonting. På sitt gamla jobb var hon experten: den

som andra ringde till när de inte visste vad de skulle göra. Nu var hon själv den som hela tiden behövde hjälp.

– Det är nästan outhärdligt att vara den som ingenting kan! Men med åldern har jag också lärt mig att medge att jag inte kan. Jag kan sitta med på ett möte och vara den människan som borde ha svaren, och ändå tvingas säga: Jag vet faktiskt inte, jag måste ta reda på.

Har lärt sig tacksamhet

Det svåraste i arbetet är att försöka hjälpa familjer där föräldrarna inte försöker själva; för att de inte bryr sig, eller helt enkelt inte orkar.

– Det är ju barnen som är mina klienter och det känns svårt att inte kunna få till stånd en förändring till det bättre i deras liv.

Vissa processer är så långsamma att hon nästan tappar tålamodet. Varför går det så långsamt? Varför blir familjens situation inte bättre?

– Det är tungt att hjälpa föräldrar som gett upp. Det är kanske en person som inte har jobb, som mår psykiskt dåligt och som förlorat hoppet om att något någonsin ska bli bättre. Hen är van vid att bli besviken och vad jag än föreslår säger hen: Det är ingen idé, det är för svårt, det blir ändå inte bättre.

Det är tungt att hoppas åt den andra, men ändå vill hon inte ge upp sitt eget hopp.

– Det gäller att fortsätta försöka, orka bära föräldrarnas misströstan och inge hopp om förändring.

Arbetet tar aldrig slut, och hon kunde sitta med det sent varje kväll, men det gör hon inte.

– Jag har min familj, och jag behöver mitt privatliv.

Jobbet som socialarbetare har lärt henne tacksamhet.

– Jag värdesätter min egen familj på ett helt annat sätt än tidigare. Allt det där vardagstjafset – Åt upp maten! Har du klätt på dig ordentligt? – det är ingenting jämfört med de problem mina klienter kämpar med. Jag haren man som jag älskar och två friska barn, och jag har lärt mig att uppskatta det lilla.

»Det är tungt att hjälpa föräldrar som gett upp.«

Jona Granlund vet allt om att vara ensam. Han vet också allt om att inte bli vald till något lag på gympan, att inte ha en enda människa att prata med, att bli knuffad och gjord till åtlöje. Barlasten från de åren har han fortfarande med sig.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Den mobbade pojken finns kvar

En bra dag var när ingen pratade med mig och ingen märkte mig.

Jona Granlund är uppvuxen i Esse på 80- och 90-talet.

– Nu talar vi hårt klimat. Stick inte ut på något sätt!

Han var prästbarn, kunde inte prata dialekt och hade ”fel” intressen.

– Pappa var den enda prästen på orten, och det är ju inte ett riktigt jobb så där som bonde eller fabriksarbetare. Vi pratade ingen dialekt hemma och jag har inget intresse av motorer.

Jonas utanförskap började redan i förskolan. Han hade inte gått dagis, medan de andra som gjort det kände varandra sedan tidigare.

– Om det gällde något fysiskt sa de saker i stil med: haha, du vågar inte prova. Och då vågade jag inte prova, det blir självuppfyllande.

Han kommer speciellt ihåg en gång när de lekte trasiga telefonen, leken där man ska visa något i örat på den bredvid och se om det är rätt ord som landar hos den sista i kedjan.

– Hen som satt bredvid mig lutade sig fram och låtsades visa något i mitt öra, men sa ingenting. Jag bad hen säga det igen. Hen lutade sig fram igen, men viskade bara nonsens. Det var ett ganska utstuderat sätt att försöka sätta dit en.

Så Jona blev den felande länken i de andras ögon. Och på den vägen fortsatte det upp i skolan. Första klass gick någorlunda bra, tack vare en gamla stammens lärarinna som alla hade en väldig respekt för.

– Men i tvåan barkade det av helt. Jag blev mer och mer utanför i allt, och lärarna gjorde ingenting när det eskalerade.

Vilket lag är mitt?

Han känner fortfarande starkt obehag när han går förbi en fotbollsplan. Om hans sex-åriga tvillingflickor vill börja spela fotboll kommer han att vara tvungen att tackla det på något sätt, funderar han.

De två bästa fick alltid välja lag på gympan. – När bara jag och ibland någon annan fanns kvar och jag skulle gå till mitt lag kunde de säga: Vi klarar oss, ni kan ta honom.

De gånger någon i klassen sa hej till honom under hela lågstadietiden kan räknas på ena handens fingrar. När någon hade födelsedagskalas hörde det till att bjuda alla, men han kände alltid att han var kalasets ”femte hjul”, som han uttrycker det.

»Då kunde jag för någon timme inbilla mig att jag hade ett någorlunda normalt liv.«

Kändes det jobbigt att gå på de där kalaserna?

– Egentligen inte. Då kunde jag för någon timme inbilla mig att jag hade ett någorlunda normalt liv.

Hade du någon du ibland kunde prata med på rasterna?

Han skrattar till lite, men utan glädje.

– Det hade varit ganska bra om jag haft det.

I början berättade han för sina föräldrar hur han hade det i skolan, även om de inte fick veta hur allvarligt det var.

– De tog upp det med lärarna, men när mob-

barna fick veta blev det ju inte ett dugg bättre.

Han återkommer till att lärarna inte gjorde något.

– Du kan ha antimobbningsprogram som heter något fint, vänelever och allt möjligt, men om du inte tar mobbningen på allvar blir ingenting bättre.

Läget kunde vara så illa att han omöjligt kunde gå in i klassrummet, av ren ångest.

– Jag kunde sitta ensam i en gunga eller under ett träd, och om jag sedan gick in i klassrummet var det aldrig någon som direkt reagerade fast jag kanske varit borta tre fjärdedelar av lektionen.

Mobbningen eskalerade och blev också mer fysisk med åren, från utanförskap till knuffar och krokben. Och ju värre det blev, desto svårare blev det att lösa.

– Jag tror att lärarna vid det laget inte kunde ta tag i det, för då hade det framgått hur länge de inte gjort någonting alls.

Känslan i magen när han var som mest utsatt beskriver han som en kombination av många känslor.

– En känsla av att inte räkna till, oberoende av vad jag gör. Den känslan har jag fortfarande. Olustigheten över att finnas till. Jag längtade inte efter att ha någon att leka eller spela med, för jag kunde inte ens tänka mig att det skulle kunna bli bättre. Det ultimata var om ingen såg mig och ingen talade med mig. Samtidigt som jag tänkte: Snälla någon, se mig!

Alla utvägar kändes helt stängda.

– Jag har så nog av uttryck i stil med: När Gud stänger en dörr öppnar han ett fönster.

Jona fick svåra aggressionsproblem, som han fått jobba länge på att få bort.

– Jag blev skicklig på att se till att det hän-

Jona Granlund säger att den mobbades paradox är att hoppas på att bli ignorerad och samtidigt längta efter att bli sedd.

de olyckor. Jag råkade kanske köra över någon i pulkabacken. Ett antal personer har tyvärr blivit sydda för att jag skadat dem. Jag förlorade de flesta fajterna, men om jag hann skada dem redan i början så klarade jag mig.

Han säger att det är svårt att beskriva känslan, men att den föds ur en känsla av total hjälplöshet där det enda man kan är att bli våldsam.

– Det är en blandning av aggression, frustration, ilska och illvilja. Samtidigt är du totalt fokuserad på ett enda mål: att skada andra. Och du har noll självbevarelsesdrift.

– Känslan finns kvar, jag slipper den knapast, men man lär sig kontrollera den.

Att vara udda tillsammans

I högstadiet blev han placerad i en klass där bara en från hans gamla skola fanns med.

– Men de som mobbar ser vem som går att mobba, så jag fick nya mobbare.

Det som underlättade lite i högstadiet var att han hittade några att umgås med.

– Vi var en kompisgrupp där alla var lite annorlunda på något sätt och hade egna intressen. Vi var en mellangrupp som inte direkt hörde hemma någonstans, och då hör man inte någonstans tillsammans.

Han beskriver vissa dagar som riktigt bra, då han kunde skratta och ha roligt, medan han ibland inte kunde tänka sig att ens gå till skolan.

Gymnasiet var för det mesta drägligt.

– Då hade jag omfamnat mitt annorlunda-skap och den vägen tagit ifrån andra deras främsta verktyg att skada mig.

Forts. på följande sida. ►

Jona Granlund har å ena sidan ibland längtat efter konfrontation med dem som mobbade honom, å andra sidan vill han aldrig se dem mer.

Hur orkade du hela den här långa tiden?

– Vem sa att jag gjorde det? Man dör långsamt. Det blir mindre och mindre kvar av en själv.

Längtan efter konfrontation

Under åren har han periodvis lidit av depression.

– Jag är förvånad att jag är här och inte i en kista under jorden. Visst har jag stått på ett antal broar, eller när jag kört bil tänkt: det skulle inte vara så svårt. Att leva som mobbad gör hela ens värld svart, att vara mobbad och samtidigt ha depression ... Till all tur har det funnits medicin som tagit udden av det värsta.

Mobbningen ger en massa oönskad barlast.

– Jag har svårt att lita på andra, speciellt män. Och man blir självmedveten och tar kritik väldigt hårt ibland.

Han har också svårt att uppträda om han inte får stiga in i en roll.

– Situationer där jag måste vara mig själv inför andra och det inte finns någon att gömma sig bakom, det är svårt.

Som vuxen träffade han en gång den som mobbade honom värst.

– Han sa: Förlåt för allt vi gjorde mot dig. Jona sitter tyst länge.

– Han är den enda som har sagt något.

*»Han sa:
Förlåt
för allt
vi gjorde
mot dig.«*

Kunde du ta det till dig?

Han tänker efter en lång stund: – Jo, jag skulle säga det. Känslan där var att någon har sett mig.

En annan gång när han träffade en gammal klasskompis småpratade de lite.

– Du var inte på klassträffen i fjol, sa hen. Nej ... har det varit en sådan? frågade jag.

Ibland har han längtat efter konfrontation.

– Å ena sidan vill jag inte ens se dem, å andra sidan skulle det vara intressant att fråga dem om de är medvetna om den skada de gjort.

Jona Granlund jobbar som ungdomsarbetsledare i Vanda svenska församling. Redan i femman började han vara med på församlingens ungdomssamlingar, mycket för att de andra inte var "helt hemska" mot honom där, jämfört med skolan. Men för att verkligen passa in skulle man gärna ha konservativa åsikter.

– Det blev en känsla av att nu måste jag göra allt för att passa in. Det blev svårt när jag utåt var tvungen att ha starka åsikter som jag kanske inte helt omfattade, samtidigt som jag inte kunde lägga fingret på vad jag egentligen tyckte eller vem jag var, för jag saknade ord för det.

Är församlingen bra på att fånga upp sådana som blivit utanför?

– Jag skulle vilja svara ja, men jag kan inte. Det hänger så mycket på vem som råkar jobba där.

– I kyrkan säger man väldigt snabbt: Kom som du är ... men menar det egentligen bara så länge du uppfyller vissa kriterier för hur man ska klä sig, uppföra sig och vilka uttryck ens religiositet ska ta.

Han försöker själv skapa en plats dit man kan komma oberoende av allt annat.

– Jag vet inte hur bra jag lyckas, men jag vill inte ha pekpinnar och enkla svar.

Mobbningen har eventuellt gett honom verktyg att se utsatthet.

– Jag lyssnar lika ofta till det som inte sägs som till det som sägs. Var kommer pauserna? Hur låter personen?

Han har inte känt sig arg på Gud, mer försökt överleva genom att accepterat läget.

– Min gudsrelation i dag är komplicerad.

Är du lycklig i dag?

– Jag överlever, säger han och skrattar lite.

– Jag vet inte om jag kan svara på den frågan. "Jag överlever" är mitt standard svar. Jag har en god vän som då brukar säga: Jo, men när ska du börja leva?

Jona Granlund har en stark önskan när det gäller annorlundaskap.

– Låt folk få vara som de är. Om de inte passar in, vad spelar det för roll? Alla måste få vara sig själva.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsam konstnärspär söker tvåa/trea i Esbo el. Drumsö för längre tid. Sms/whatsapp Pernilla 050-5118254

Har du ett sommarställe på en ö eller vid havet som du ej längre orkar, kan, hinner sköta om? Ansvarsfull och arbetsglad sjukskötare, friluftsmän-niska och sjöscout letar efter ett fritidsställe att förvalta, hyra eller köpa på en 2-3h radie från huvudstadsregionen. Bastu ett måste. Kontakta Liselotte 040-5677 561"

Pålitlig kvinna söker ett möblerat rum i en trea i Östra Hfors så fort som möjligt. Kontakt vänligen hanna.elina@iki.fi

UTHYRES

Etta i Hfors på Båtmansgatan. Hyra Euro 800/ mån Tel: 050-5487706/Ronald

Tvåa med glasad balkong i centrala Borgå på Sibeliusbulevarden. Hyra 780 euro + vatten. Ring Birkle 050 511 47 63.

33 m² på Drumsö, Nordostp. fr. 1.2.21. Hyra 750,- + 21,- vatten/mån. Tel.050 3307028

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

SÄLJES

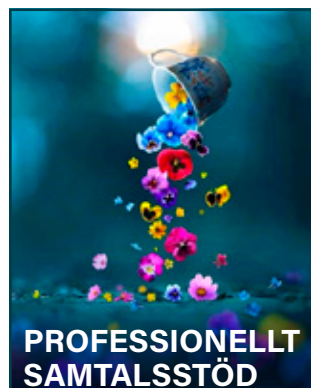
Tvåa 46,5m2 med balkong på Tavastgatan 12 i Åbo, ett stenkast från Domkyrkan. Lågt vederlag. Objekt 2232876 på etuovi.com.

KÖPES

Köpes familjehem i Ulrikasborg ca.100-120m2. Minst 2 sovrum. Även intresserad av egnahemshus i Grankulla. 050 585 7506 /Sebastian

Köpes bostad/radhus i slitet skick. Huvudstadsregionen - inga förmedlingskostnader. 050 343 9210/Elmer

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webb-verktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad.

PROFESSIONELLT SAMTALSSTÖD

för dej som

- känner dej ensam
 - behöver någon som lyssnar
 - behöver råd och stöd
- Tveka inte att ringa.
Tystnadsplikt.
TEL: 0600 15355
(Samtalet kostar 1,98€/min+lokalsamt.avg.)

God munhälsa - viktig för allmänhälsan!
Blödande tandkött?

Boka tid!
Tandhygienist
Viola Enström
040 662 9993

Topeliusesplanaden 14,
Nykarleby
www.lolacare.fi
viola.enstrom@lolacare.fi
FB lolacarenykarleby

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

info@begravningsbyramarjamaki.fi

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriseraad begravningsbyrå

God vård på svenska

Bertahemmet erbjuder helpension med trygg och sakkunnig omvårdnad på ålderns höst.

Bertahemmet ligger i det trevliga Södra Haga i Helsingfors med goda förbindelser till centrum. Vi har hyreslägenheter, servicesedelmöjlighet och privat omvårdnad med helpension i eget rum.

Vänligen kontakta vår föreståndare Carola Hultin
tfn 09-477 4720 eller carola.hultin@bertahemmet.com
Besök vår hemsida www.bertahemmet.com

BERTAHEMMET

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLAKARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

Leschehemmet

Ett svenskspråkigt servicehem, i havs-nära jugendmiljö, i södra Helsingfors

Hemmet erbjuder tryggt boende med utbildad svenskspråkig personal dygnet runt. Husets egna kockar tillreder god mat. Vi erbjuder även sjuk-skötartjänster, husläkare, fysioterapi, frisör och fotvård samt mångsidiga aktiviteter. För kortare perioder erbjuds intervallvård.

Kontakta föreståndare Carin Stenvall
för mera information, 040-134 9970
carin.stenvall@leschehemmet.fi

adress: Villagatan 3, 00150 Helsingfors
hemsida: www.leschehemmet.fi

Specialläkar-
mottagningar
Undersökningar
Recept
Utlåtanden
Operationer

**KRISTINA
MED**

WE OPERATE WITH THE BEST

Oy KristinaMedi Ab

- sakkunnig hälsovård & kirurgi

Tilläggsinfo & tidsbeställningar
vardagar kl. 9-16 tel. 06 -357 8700

Oy KristinaMedi Ab
Lappfjärdsvägen 10
64100 Kristinestad

www.kristinamedi.fi

www.facebook.com/kristinamedi

Vi är verksamma i f.d.
Bottenhavets sjukhus OP-lokalerna

Diabetes
Fysioterapi
Gastroenterologi
Gynekologi
Inremedicin
Ortopedi
Plastikkirurgi
Psykologi
Urologi
Öron-, näs- & halssjukdomar

Välkommen till oss!

1. Remiss
2. Försäkring
3. Privat

Vi svarar gärna på
ev. tilläggsfrågor.

**Sakkunnig hälsovård
& kirurgi snabbt,
nära och enkelt!**

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Tölötorrgatan 2 B vån. 8, 02600 Helsingfors. E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn, adress och telefonnummer. **Standardlängden** för de kortare insändarna är 1 200 tecken. **Redaktionen** förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Radbyte

Öppna dörrar – kyrkans nya strategi

Evangelisk-lutherska kyrkan i

Finlands kyrkostyrelse inledde i januari

2019 arbetet med att utarbeta en strategi för kyrkan fram till år 2026. Till svensk representant i styrgruppen utsågs stiftsdekan Magnus Riska från Borgå. I september 2020 godkände kyrkostyrelsen den nya strategin, som getts namnet Öppna dörrar (Ovet auki).

Kyrkans nya strategi granskar kyrkans arbete ur ett helhetsperspektiv. På lokalplanet gäller det sedan att bedöma hur man för sin del bäst kan tillämpa strategin och främja de gemensamma mål som strategin skisserar upp.

Strategin innehåller två huvuddelar. Den första lyfter fram några viktiga strategiska val, som här återges i ett kort sammandrag:

1. Öppna dörrar utåt – kyrkans liv är missionsinriktat, och därför är utgångspunkten att förkunna och tjäna.
2. Öppna dörrar till kyrka och tillväxt – dopets betydelse betonas, liksom kristen fostran.
3. Öppna dörrar för alla – alla människor är välkomna med i församlingens verksamhet.
4. Öppna dörrar för gemensamt arbete och kompanjonskap – kyrkans arbete är ett gemensamt arbete, där det behövs både anställda och församlingsmedlemmar.
5. Öppna dörrar för nya möjligheter – kyrkan behöver smidighet inför förändringar, där en del lokala lösningar kanske fungerar på vissa orter men inte på andra.
6. Öppna dörrar för framtiden – kyrkan ska peka på de

långsiktiga perspektiven och påminna om tonerna från en annan värld, från himmelriket.

Den nya strategins andra huvuddel utgörs av ett bakgrundsmaterial, där en framtidsbild målas upp utgående från (1) den teologiska utvecklingen, (2) megatrender och orosmoment under 2020-talet, (3) förändringar i medierna, (4) förändringstrender i religiositeten och (5) förändringar i kyrkans ställning.

I samband med att kyrkostyrelsen godkände kyrkans nya strategi beslöt man också föreslå att kyrkomötet skulle diskutera strategin vid sin höstsession i november 2020. Under den diskussionen framförde jag för min del följande synpunkter:

”Jag blev glad, när jag fick kyrkans nya strategi Öppna dörrar i min hand och började läsa den. Därför vill jag här framföra ett tack till Kyrkostyrelsen och till alla dem som bidragit till att utarbeta strategin.

Varför blir jag glad när jag läser den nya strategin? Därför att den inte beskriver kyrkan bara som ett företag bland många andra, inte bara som en stor organisation bland många andra viktiga samhällsliga institutioner.

Visserligen möter kyrkan liknande utmaningar som andra organisationer. Och i yttre avseende måste den fungera ungefär på samma sätt

”Kyrkan har nämligen en alldeles egen unik dimension, där det ska höras en alldeles speciell ton.”

som andra offentlig-rättsliga samfund inom den kommunala och statliga sektorn i vårt land. Men om det bara förblir därvid, då är det allra viktigaste borta. Kyrkan har nämligen en alldeles egen unik dimension, där det ska höras en alldeles speciell ton.

Vilken dimension är det som måste finnas i kyrkan? Vilken ton är det som måste höras? Det är evighetsdimensionen, och det är den himmelska tonen.

Därför ser och hör och gläds jag, när jag i inledningen läser: ”Kyrkans uppgift är inte endast att öppna dörrar i denna värld, utan att också öppna dörren till himlen via Kristus.”

Och i avsnittet Kyrkans grundläggande uppgift läser jag: ”Kyrkans grundläggande uppgift, det vill säga mission, är att främja Guds rike och förkunna Jesus Kristus som världens frälsare.”

Och i avsnittet Värderingar: ”Hoppet speglar Jesu löfte om Guds rättvisa, hans omsorg och det eviga livet.”

Och i avsnittet Öppna dörrar utåt: ”Vi förkunnar frimodigt evangeliet om Kristus i ett samhälle och i en religiös kontext som är stadda i förändring.”

Och i avsnittet Öppna dörrar för framtiden: ”Vi påminner om ljudet från en annan värld och himmelriket.”

Och ytterligare i avsnittet Framtidsbilden: ”Den kristnes hopp finns i den korsfäste och uppståndne Kristus.”

Visst finns det också annat värdefullt innehåll i kyrkans nya strategi, men särskilt glad är jag alltså över evighetsperspektivet och den himmelska tonen.”

GÖRAN STENLUND,
kyrkomötesombud

25 % rabatt hela Januari på våra härliga Närpes sängar. Gäller Eden 6, 7 och 9.

Kom in och fynda en god natts sömn.

Bed Invest
Wake up happy everyday

Öppettider: Må-Fre kl 12-18, Lö kl 11-16
Marknadsvägen 1, 65610 Korsholm

www.bedinvest.fi

KUNGÖRELSE

KYRKAN⁺
I ESBO

Gemensamma kyrkofullmäktige i Esbo kyrkliga samfällighet sammanträder onsdagen den 27 januari 2021 kl. 18 i Esbo stads fullmäktigegård, Esbogatan 5.

Ärenden

1. Val av ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige för åren 2021–2022
2. Val av vice ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige för åren 2021–2022
3. Val av sekreterare för gemensamma kyrkofullmäktige för åren 2021–2022
4. Val av vice ordförande för gemensamma kyrkorådet för åren 2021–2022
5. Val av medlemmar i gemensamma kyrkorådet för åren 2021–2022
6. Val av personliga suppleanter för gemensamma kyrkorådets medlemmar för åren 2021–2022
7. Val av medlemmar i direktionen för Kirkko ja kaupunki för åren 2021–2022
8. Bemötande av Simo Repos kläm; principer för ägande, besittning och användning av lokaler
9. Avskrivningstider för bestående aktiva

Esbo, 12.1.2021

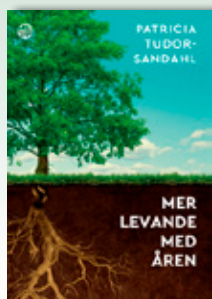
Heikki Sorvari

Ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige

Titta in på
WWW.KYRKPRESSEN.FI
för mer kyrkliga nyheter.

KP
KYRKPRESSEN

Kan man bli *vän* med sig själv?

PATRICIA TUDOR-SANDAHN

Mer levande med åren

I den här boken läggs fokus på modet att åldras ur ett existentiellt perspektiv. De kloka och insiktsfulla tankarna ingjuter hopp och en känsla för livets meningsfullhet och möjligheter, oavsett ålder och livssituation.

Libris, inb. 27,00

CAJSA TENGBLAD

Kroppsnöjd och själsstark

– Bli vän med dig själv och stärk din psykiska motståndskraft

Att vara kroppsnöjd och själsstark innebär att leva med en sund självbild och att vara tillfreds med sin kropp. Det här är en guide till att försonas med det liv som blev vårt och att hitta livsstrategierna som förebygger psykisk ohälsa.

Marcus, hft. 24,50

PER ARNE DAHL

Sårbarhetens kraft

– Om att finna styrka i svagheten

Vi såras alla på olika sätt under livets gång. Ingen kommer undan! Sårbarheten är ett existentiellt grundvillkor för oss människor. *Sårbarhetens kraft* vill hjälpa oss att försonas med vår sårbarhet och se hur den kan bli till en styrka både för oss själva och andra.

Libris, inb. 27,00

GÖRAN LARSSON

Man blir människa igen

– Om att gå sönder och sörja sig hel

Hur kan man bli hel igen när det värsta har hänt? Prästen och psykoterapeuten Göran Larssons son valde att avsluta sitt liv strax innan han skulle fylla 18 år. I bokens första del får vi följa Göran och hans fru Solveig genom de första skakiga sorgeåren. Bokens avslutande del lyfter fram olika läkevägar ur ett psykologiskt perspektiv.

Verbum, inb. 31,50

CAJSA TENGBLAD

Prestations-prinsessan

– Min revolt mot duktigheten

Efter många års kamp med ätstörningar och stresssymptom blev priset för att ständigt vara tillräckligt duktig för högt. Den duktighet Cajsa Tengblad talar om idag handlar i stället om att våga välja bort, att lyssna till kroppens och själens signaler och att ägna mer tid åt det som verkligen är betydelsefullt.

Libris, pocket 8,00

BRENÉ BROWN

Resa sig stark

Om vi är tillräckligt modiga kommer vi ofta att misslyckas. Den här boken handlar om hur vi tar oss upp igen. Principerna är desamma om vi kämpar med stora saker eller mindre konflikter. Brené Brown visar vad som händer när vi vågar stanna upp och möta de obehagliga känslorna – allt för att kunna leva ett mer helhjärtat liv.

Libris, pocket 8,50

